
Vergaderjaar 2007–2008 C

---

31 200 IV**Vaststelling van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2008****Nr. 31****VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Vastgesteld 12 maart 2008

Een delegatie uit de Eerste en de Tweede Kamer, bestaande uit de leden Van Beek (VVD), voorzitter van de delegatie, mevrouw Linthorst (PvdA), plaatsvervangend voorzitter van de delegatie, Doek (CDA), Van Kappen (VVD), mevrouw Ten Horn (SP), mevrouw Sterk (CDA), Schinkelshoek (CDA), Leerdam (PvdA), mevrouw Kuiken (PvdA), mevrouw Griffith (VVD), Brinkman (PVV) en mevrouw Ortega-Martijn (ChristenUnie), heeft van 2 tot 12 januari 2008 een werkbezoek gebracht aan de Nederlandse Antillen en Aruba. De delegatie werd begeleid door stafmedewerker Bergman van de Eerste Kamer en plaatsvervangend griffier De Gier van de Tweede Kamer.

De delegatie heeft de avond van haar aankomst een uitvoerig onderhoud gehad met de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, mr. F. Goedge-drag, in het bijzonder over de nieuwe staatkundige structuur van de Nederlandse Antillen.

Vervolgens heeft de delegatie Sint Maarten bezocht op 3 en 4 januari 2008 en Aruba op 11 januari 2008.

Van 7 tot en met 10 januari 2008 verbleef de delegatie op Curaçao om de tripartiete bijeenkomst Parlementair Overleg Koninkrijksrelaties (POK) van de Nederlandse Antillen, Aruba en Nederland bij te wonen. Door de hieronder beschreven gebeurtenissen is het POK niet doorgestaan; in plaats hiervan heeft de delegatie tal van gesprekken gevoerd en werkbezoeken gebracht. Bij dit verslag is het programma van het gehele werkbezoek gevoegd¹.

Naar aanleiding van de motie van de heer Brinkman, ingediend bij de behandeling van de begroting 2008 van Koninkrijksrelaties² en zijn verdere uitlatingen over de Nederlandse Antillen voor het vertrek van de delegatie uit de Eerste en Tweede Kamer naar de Nederlandse Antillen in verband met het bijwonen van het POK, hebben nagenoeg alle fractie-

---

¹ Bijlage 1 bij het verslag.

² Bijlage 2 bij het verslag, Kamerstuk 31 200 IV, nr. 21.

leiders uit de Staten van de Nederlandse Antillen op 28 december 2007 een brief gezonden aan de heer Brinkman¹. Hierin spraken zij hun hevige afkeer en afkeuring uit over de uitlatingen van de heer Brinkman over het te koop aanbieden van de Nederlandse Antillen en over de aanduiding van de Nederlandse Antillen als corrupt boevennest. Deze fractieleiders eisten dat de heer Brinkman hiervoor zijn excuses zou aanbieden aan de bewoners van de Nederlandse Antillen vóór het Parlementair Overleg Koninkrijksrelaties van 7 tot 11 januari 2008. De heer Brinkman heeft dit geweigerd. Na overleg met de Voorzitter van de Tweede Kamer en de Voorzitter van de Staten van de Nederlandse Antillen heeft de delegatievoorzitter geconcludeerd dat er geen gronden waren om aan te nemen dat er geen vruchtbare discussie tussen de drie parlementen in het POK zou kunnen worden gevoerd.

Op 7 januari 2008 zijn de Staten van de Nederlandse Antillen in vergadering bijeengekomen en hebben een motie met het volgende besluit aangenomen. De heer Brinkman van de Partij voor de Vrijheid (PVV) wordt de toegang tot het gebouw van de Staten van de Nederlandse Antillen ontzegd, zolang hij weigert publiekelijk zijn verontschuldiging aan de Antilliaanse bevolking aan te bieden².

Na besprekingen in het Presidium van het POK en in de Nederlandse delegatie is unaniem de conclusie getrokken dat de Nederlandse parlementaire delegatie ondeelbaar is. De delegatie is samengesteld op grond van interne regels van de Staten-Generaal; geen enkel lid kan vervolgens de deelname aan het werkbezoek of de toegang tot vergaderingen worden ontzegd. De leden van de delegatie zijn immers onafhankelijke leden van het Nederlandse parlement. Als één lid van de delegatie de toegang tot het gebouw van de Staten is ontzegd, dan geldt dat voor de hele delegatie. Dat betekent niet dat de andere leden van de delegatie de politieke mening van de heer Brinkman van de PVV delen. Dat is niet het geval; zoals ook blijkt uit het feit dat alle fracties behalve de PVV genoemde motie van de heer Brinkman hebben verworpen.

De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de delegatie hebben vervolgens in een persconferentie op 7 januari 2008 aan het einde van de middag toegelicht dat de delegatie de motie van de Staten van de Nederlandse Antillen accepteert, maar dat de delegatie één geheel vormt. Getracht is het POK op een andere locatie te voeren, maar toen dat geen oplossing bleek te zijn, is besloten het POK af te gelasten. Tijdens deze persconferentie en ook bij andere contacten met de pers is bij herhaling door de delegatievoorzitter en de plaatsvervangend delegatievoorzitter onderstreept dat de overige leden van de delegatie de opvattingen en uitlatingen van de heer Brinkman niet onderschrijven.

Na afgelasting van het POK heeft de delegatie zich bezonnen op de wenselijkheid van voortzetting van haar werkbezoek aan de Nederlandse Antillen en Aruba. Na uitvoerig beraad heeft zij besloten dat onder de gegeven omstandigheden de organisatie van een alternatief werkprogramma de voorkeur moest krijgen boven een terugkeer naar Nederland. Nog diezelfde avond is de organisatie daarvan ter hand genomen. De delegatie heeft het bijgevoegde programma voor gesprekken en werkbezoeken opgesteld³.

De delegatie is alle gesprekspartners zeer dankbaar voor hun welwillendheid en enorme flexibiliteit, voor het feit dat zij op zo'n korte termijn tijd hebben kunnen en willen vrijmaken om de delegatie te ontmoeten en zoveel informatie te verstrekken. Dat geldt voor veel terreinen zoals de staatkundige verhoudingen, het financieel toezicht op beleggingsinstellingen, kredietverstrekking aan kleine ondernemingen, rechtshandhaving,

---

¹ Bijlage 3 bij het verslag.

² Bijlage 4 bij het verslag.

³ Bijlage 1 bij het verslag.

de kustwacht, politie, openbaar ministerie en de ombudsman op Curaçao, het Deltaplan Onderwijs, jongerenbeleid, Caribisch natuurbeleid en milieuverontreiniging door de Venezolaanse raffinaderij PDVSA op Curaçao (Isla-raffinaderij).

Bijzondere dank is de delegatie verschuldigd aan de Nederlandse Vertegenwoordiging in Willemstad zonder wier medewerking het onmogelijk zou zijn geweest om in zo'n korte tijd zo'n substantieel programma te verwezenlijken. Haar dank geldt in het bijzonder de heer R. Vermaas, vertegenwoordiger van Nederland in de Nederlandse Antillen te Willemstad en mevrouw M. Capello, senior beleidsmedewerker Politiek en Media op de Vertegenwoordiging van Nederland in de Nederlandse Antillen.

De delegatie is voorafgaand en gedurende het werkbezoek voorts bijgestaan door de heer G. J. Stortelers, Hoofd vestiging Philipsburg van de Vertegenwoordiging van Nederland in de Nederlandse Antillen en medewerkers van de Staten van de Nederlandse Antillen en Aruba. Zij dankt hen allen hartelijk voor het mede daardoor laten slagen van het werkbezoek.

De voorzitter van de delegatie,
Van Beek

De plv. voorzitter van de delegatie,
Linthorst

De griffiers van de delegatie,
Bergman
De Gier

Gesprek met gezaghebber mr. F.Richards

Rechtshandhaving

Uit het rapport «Georganiseerde criminaliteit en de rechtshandhaving op Sint Maarten» van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie Centrum (WODC) van het ministerie van Justitie, uitgebracht in opdracht van de Antilliaanse minister van Justitie, komt een zorgwekkend beeld naar voren van de stand van de criminaliteit op Sint Maarten. Dat betreft niet alleen de georganiseerde criminaliteit, drugs en het witwassen van geld maar ook het gebrek aan handhaving en de vergunningverlening. Oorzaken zijn onder andere de geografische ligging van Sint Maarten, de open grenzen met het Franse deel van het eiland, Saint Martin, de gebrekkige capaciteit van de handhavende diensten en het hoge immigratiepercentage – legaal en illegaal – mede door de slechte controle op migratie. De gezaghebber zegt onderdelen van het kritische WODC-rapport te onderschrijven. Maar hij plaatst daarbij de kanttekening dat justitie primair tot de verantwoordelijkheid hoort van de regering van het Land, i.c. de minister van Justitie van de Nederlandse Antillen. De feiten over criminaliteit op Sint Maarten zijn al lang bekend bij de Landsregering, maar de aandacht bij het bestrijden van criminaliteit zou vooral worden gericht op Curaçao en niet op Sint Maarten.

Eind 2005 is het Plan Veiligheid Nederlandse Antillen vastgesteld met het doel de rechtshandhaving duurzaam te verbeteren. Ook is op 10 mei 2007 een Plan Veiligheid op Sint Maarten verschenen dat verbetervoorstellen doet op het gebied van preventie – door wetgeving – en repressie van criminaliteit, en een integrale aanpak voorstelt. De Nederlandse staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft geëist dat de rechtshandhaving op Sint Maarten duurzaam wordt verbeterd, maar het Plan Veiligheid Nederlandse Antillen gaat uit van een centrale aanpak door het Land Nederlandse Antillen. Dat is daarom onderwerp van bespreking in het tripartiete overleg van de ministers van Justitie van Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba. Wie verantwoordelijk is voor de bestrijding van criminaliteit is een overgangsprobleem: Sint Maarten is tot 15 december 2008 nog een eilandgebied terwijl bestrijding van criminaliteit in de huidige fase in eerste instantie een aangelegenheid van het Land is. De aandacht van het Land bij criminaliteitsbestrijding en het tegengaan van migratie zou echter vooral uitgaan naar Curaçao. Toch beseft het bestuur van Sint Maarten dat, gezien de streefdatum van 15 december 2008 voor de status van land, de bestrijding van criminaliteit urgent is. Daarom heeft het bestuur het Plan Veiligheid op Sint Maarten ook opgesteld. Zo bereidt Sint Maarten zich voor op de overdracht van de rechtshandhaving. Om de voorstellen en de aanbevelingen uit het Plan echter goed te kunnen uitvoeren en de veiligheid van Sint Maarten te waarborgen, is de hulp van Nederland nodig. Sint Maarten heeft behoefte aan technische bijstand door de marechaussee; Sint Maarten heeft in een brief aan de minister van Justitie en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 25 mensen gevraagd voor recherchewerk en patrouille op straat. Ook zouden 25 extra politiemensen ter ondersteuning van de lokale politie nodig zijn.

De initiatieven die Sint Maarten neemt, worden betaald door het eilandsbestuur, het Recherche Samenwerkingsteam (RST) en uit Nederlandse bijdragen.

Op de vraag over corruptie binnen het politiekorps van Sint Maarten, antwoordt de gezaghebber dat onlangs een politieagent wegens corruptie is veroordeeld en nu in de gevangenis verblijft. Corruptie heeft de volle aandacht van het openbaar ministerie. Voor het politiekorps is een

handleiding geschreven en de gezaghebber heeft verscheidene brieven over dit onderwerp aan het politiekorps gezonden.

Ook de opleiding van politiemensen is een probleem; door middel van wetgeving zou het gebruik van de Engelse taal voor het opmaken van processen-verbaal mogelijk moeten worden gemaakt. De meeste politiemensen op Sint Maarten zijn immers niet Nederlandstalig. Er is weinig samenwerking van de politie met particuliere beveiligingsbureaus; deze hebben voornamelijk buitenlanders in dienst.

Conclusie

De gezaghebber besluit het gesprek met het opsommen van de grootste problemen van Sint Maarten. Dat betreft het bestrijden van de immigratie door grensbewaking ter zee en in de lucht. Door het grote aantal illegalen staan onderwijs en huisvesting op het eiland onder druk.

Een ander groot probleem is de sterk verouderde wetgeving van Sint Maarten; de regelgeving van de Nederlandse Antillen zou niet zijn toegeschreven op de specifieke situatie van Sint Maarten. De sancties op bijvoorbeeld milieuovertredingen zijn op het ogenblik te gering. Sint Maarten heeft daarom gevraagd om wetgevingsjuristen. Meer kennis-uitwisseling is absoluut noodzakelijk voor behoorlijke wetgeving.

Gesprek met de Eilandsraad

Onmiddellijk na het openen van de vergadering eist Eilandsraadslid W. Marlin (National Alliance Party) dat de heer Brinkman zijn excuses aanbiedt voor zijn uitspraken in zijn motie ingediend bij de behandeling van de begroting 2008 van Koninkrijksrelaties en ook daarna over de Nederlandse Antillen. Omdat deze weigert zijn excuses aan te bieden, verlaten de leden van de oppositie de vergadering van de Eilandsraad. De vergadering wordt voortgezet met mevrouw Wescott-Williams, gedeputeerde Constitutionele Zaken van Sint Maarten, en met de leden van de Eilandsraad van de Democratic party.

De leden van de Nederlandse parlementaire delegatie leggen allereerst een verklaring af, alvorens de gedachtewisseling met mevrouw Wescott-Williams en de leden van de Eilandsraad te beginnen. De heer Brinkman verklaart zijn excuses niet te willen aanbieden over zijn uitlatingen, omdat hij nog steeds achter zijn woorden staat. Zijn mening is dat de Nederlandse Antillen financieel toezicht accepteren om schuldsanering te krijgen en daarvoor een deel van hun autonomie inleveren. De Nederlandse Antillen kunnen wat hem betreft onafhankelijk worden. Delegationeleider, de heer Van Beek, merkt op dat de delegatie bestaat uit onafhankelijke leden van het Nederlandse parlement. De delegatieleden hebben echter ieder hun eigen politieke opvattingen. Hij onderstreept dat alle fracties in de Tweede Kamer, met uitzondering van de PVV, de motie van de heer Brinkman bij de begrotingsbehandeling Koninkrijksrelaties hebben verworpen.

De heer Schinkelshoek stelt dat de CDA-fractie nog steeds achter de afspraken van het Slotakkoord staat. Maar dat betekent wel dat deze moeten worden nagekomen. Respect heeft hij voor de vorderingen die Sint Maarten in het proces naar status van land heeft gemaakt. Het is zijns inziens echter de vraag of Sint Maarten op de streefdatum voldoende vorderingen heeft gemaakt op het gebied van rechtshandhaving. De heer Leerdam (PvdA) zegt ook nog achter de afspraken uit het Slotakkoord te staan. Alle sprekers sluiten zich hier vervolgens bij aan.

De heer Van Beek vraagt welke vorderingen Sint Maarten heeft gemaakt op het terrein van staatsrechterlijke vernieuwing. Mevrouw Wescott-

Williams antwoordt dat de bevolking zich al in 2000 in een referendum heeft uitgesproken voor de status van land binnen het Koninkrijk. Toch bestaan er nog steeds twijfels of Sint Maarten wel de status van land zou moeten krijgen. Ook bestaat er scepsis over de haalbaarheid van de streefdatum van 15 december 2008. Daarom heeft Sint Maarten een commissie ingesteld die moet inventariseren welke knelpunten er zijn.

Niet alleen Nederland maar ook Sint Maarten heeft zich gecommitteerd aan de afspraken uit het Slotakkoord. Op drie niveaus wordt gewerkt aan het tot stand brengen van het Land Sint Maarten: er liggen een beleidsnota en een ontwikkelingsplan voor Sint Maarten, en er zijn rapporten opgesteld over het ziektekostenstelsel en het pensioenstelsel. Besluitvorming hierover vindt plaats in het eerste kwartaal van 2008. De plannen en de organisatie – zeven ministeries – zijn gereed. Het opstellen van wetgeving is een continu proces. Een werkgroep inventariseert welke wetten moeten worden herzien en rapporteert hierover.

In de werkgroep Financiën zijn aan de orde het ontwikkelingsplan voor drie jaar met de monitoring van sociaal-economische initiatieven, de schuldsanering en het financieel toezicht en de organisatie en financiering van politieke partijen. Naast het ontwikkelingsplan is er ook een implementatieplan opgesteld. Ook zijn er projecten voor ontwikkelingshulp in de begroting opgenomen.

Op de vraag of er verschil van mening bestaat tussen Nederland en Sint Maarten over de vorm en inhoud van het financieel toezicht, antwoordt mevrouw Wescott-Williams dat de geest van de afspraken duidelijk is, maar dat in het financieel toezicht aspecten als corporate governance worden meegenomen die niet thuishoren in een algemene maatregel van rijksbestuur.

Het WODC-rapport wijst uit dat er aan rechtshandhaving nog het een en ander schort zodat het justitieel systeem moet worden versterkt. Evenals de gezaghebber merkt mevrouw Wescott-Williams op dat rechtshandhaving nog altijd behoort tot de bevoegdheden van de landsregering. Zodra het tot de bevoegdheden van Sint Maarten behoort, moet een grote achterstand worden ingehaald, zowel op het terrein van personeel als van middelen. Sint Maarten heeft immers geen middelen uit het Veiligheidsplan van de Nederlandse Antillen gekregen, aldus de gedeputeerde.

In de meerjarenbegroting voor het land Sint Maarten zijn bedragen van Naf 50 tot 52 miljoen uitgetrokken voor de justitiële keten. Terwijl op basis van de jaarrekeningen van de Nederlandse Antillen momenteel een bedrag van ongeveer Naf 27 miljoen aan justitie op Sint Maarten wordt besteed. Mevrouw Wescott verwacht dat Sint Maarten meer grip op de rechtshandhaving heeft, zodra het de status van land heeft.

De politieorganisatie moet worden verbeterd; het is noodzakelijk dat Nederland daarbij en bij veiligheid in het algemeen intensiever wordt betrokken.

Sint Maarten is kleinschalig, zodat ondersteuning en hulp van Nederland zeker nodig zijn, maar het moet tegelijkertijd een kans krijgen om zich te ontwikkelen.

De immigratieproblemen worden vooral veroorzaakt doordat mensen die aanvankelijk legaal zijn gekomen, vervolgens illegaal verblijven. Dat veroorzaakt een druk op het onderwijs en op de huisvesting. Onderwijs kan alleen worden bevorderd door de invoering van de leerplicht.

Gesprek met de heer L.-C. Fleming, Président de la Collectivité de Saint Martin en mevrouw S. Gulen, plaatsvervanger van de Préfet van Saint Martin

Staatsrechtelijke structuur

De heer Fleming brengt het Verdrag van Concordia in herinnering dat op 23 maart 1648 werd gesloten tussen Frankrijk en de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Het werd getekend door de Franse gouverneur Robert de Lonvilliers en de Nederlandse gouverneur Martin Thomas. Bij dit verdrag werd het eiland Sint Maarten in twee delen verdeeld. Het zuidelijke deel werd aan Nederland toebedeeld; het noordelijke deel aan Frankrijk. Bij die gelegenheid werd ook een grensmonument opgericht. Het Verdrag van Concordia werd overigens pas in 1815 bij het Verdrag van Parijs bekrachtigd.

Saint Martin hoorde tot 2007 administratief bij Guadeloupe en was een sous-préfecture en commune van het département van Guadeloupe. De Grondwet van 28 maart 2003 met betrekking tot de gedecentraliseerde organisatie van de Franse Republiek heeft het grondwettelijk kader voor de Franse overzeese gebiedsdelen herzien. Ingevolge artikel 74 van de Grondwet is een nieuwe publiekrechtelijk lichaam in het leven geroepen: «les collectivités d'outre-mer (COM's)». Op deze collectivités d'outre-mer zijn wetten en regels niet van rechtswege van toepassing, maar alleen als deze toepassing uitdrukkelijk is vermeld. De COM's hebben eigen bevoegdheden die in wetten kunnen zijn vastgelegd. De staat kan aan de COM's echter geen bevoegdheden overdragen op het gebied van nationaliteit, de burgerschapsrechten, de waarborgen van grondrechten, de handelingsbekwaamheid van personen, de organisatie van de rechtspraak, het strafrecht, het strafproces, de buitenlandse politiek, defensie, de veiligheid en openbare orde, de munt, het kredietwezen en de wisselkoers en tot slot het kiesrecht.

Door de Grondwetwijziging van 2003 werden nieuwe perspectieven geopend voor de eilanden ten noorden van Guadeloupe. Nadat de bevolking van Saint Martin zich in 2003 hierover in een referendum in meerderheid positief had uitgesproken, werd Saint Martin op 22 februari 2007 bij organieke wet een collectivité d'outre-mer.

De nieuwe staatsrechtelijke structuur trad in werking op 15 juli 2007 met de instelling van de Conseil territorial, die voor vijf jaar is gekozen en uit 23 leden bestaat. De heer L.C. Fleming werd Président van deze Raad. Dominique Lacroix is de Préfet van Saint Martin.

Een en ander betekent dat Saint Martin zowel gemeente als departement is. Sommige bevoegdheden van het departement zijn overgedragen aan de Collectivité. Saint Martin kent bijvoorbeeld twee soorten politie: die van de Collectivité voor verkeershandhaving en van het departement (de regionale politie) voor de overige zaken. Het budget van het departement is afkomstig van de Franse Staat.

De bevoegdheden van de Collectivité strekken zich uit tot belastingen, het verkeer en toerisme.

Relatie tot de Europese Unie

Op grond van – het nog te ratificeren – Verdrag van Lissabon, blijft Saint Martin behoren tot de Europese Unie, omdat het integraal deel is van Frankrijk. De Europese Commissie overweegt echter om in 2008 te komen met een aanzienlijke herziening van het besluit inzake de landen en gebiedsdelen overzee (LGO's), het zogenoemde LGO-besluit. In oktober 2007 gaf de Europese Commissie een eerste aftrap met een Mededeling

inzake de strategie voor de Ultra Perifere Gebieden (UPG). In het nieuwe verdrag zal Saint Martin de UPG-status verkrijgen. Aruba en de Nederlandse Antillen behoren nu tot de groep LGO. Het is onderwerp van discussie of ook zij de UPG-status zullen verkrijgen.

Op de vraag over samenwerking met het Nederlandse deel van het eiland is het antwoord dat er twee liaisonofficieren zijn, onder wie – van de zijde van Sint Maarten –, voormalig statenlid M. Gumbs. Dezen verkennen de mogelijkheden van samenwerking zoals op het gebied van de energievoorziening, gebruik van infrastructuur, de gezondheidszorg en het toerisme. Volgens de heer Fleming zou het beter zijn als ook in Sint Maarten de euro officieel betaalmiddel zou zijn. Samenvoeging is niet mogelijk omdat de bevolking op beide delen een andere nationaliteit heeft. Bovendien heeft Saint Martin het Franse rechtssysteem en een Frans immigratiebeleid.

Overigens vindt de heer Fleming dat het immigratieprobleem op regionaal niveau zou moeten worden opgelost. In 1990 heeft Saint Martin veel illegalen gelegaliseerd.

Gesprek met mr. T. Stein, officier van Justitie op Sint Maarten

De heer Stein merkt op dat na voltooiing van het proces van staatkundige vernieuwing de drie landen Curaçao, Sint Maarten en Aruba elk een eigen parket zullen hebben, maar dat er één procureur-generaal zal zijn. Het parket van Sint Maarten is bereid ondersteuning te bieden aan de BES-eilanden. Op welke wijze dit het beste kan gebeuren, moet zich nog uitkristalliseren.

Desgevraagd deelt de heer Stein mee dat in april 2007 is overlegd met het Franse Saint Martin over mogelijke samenwerking met Sint Maarten.

Eigenlijk zouden delen van het Schengenverdrag ook op Sint Maarten moeten gelden. Een vorm van Europees staatsbestel zou een mogelijke oplossing zijn voor samenwerking omdat de justitiële keten nu te maken heeft met twee rechtsstelsels. De wensen van het openbaar ministerie voor samenwerking zijn te komen tot een soort Caribisch arrestatiebevel, de mogelijkheid van optreden van de Nederlandse en Franse justitie op elkaars grondgebied en een gezamenlijk drugbestrijdingsbeleid.

Het openbaar ministerie van Sint Maarten heeft op ad-hoc-basis contacten met Anguilla. Er wordt overlegd tussen de gezaghebber van Sint Maarten, de attorney-general van Anguilla en een vertegenwoordiger van Saint Martin. Het zou de voorkeur verdienen als ook het OM aan dit overleg zou kunnen deelnemen.

Overigens zal Saint Martin pas einde van de maand januari 2008 beschikken over een openbaar ministerie.

Dat er problemen zijn met de rechtshandhaving, zoals blijkt uit het WODC-rapport is geen nieuws maar een duidelijk zicht hierop ontbrak tot heden. Als Sint Maarten eenmaal de status van land heeft gekregen, zal het niet meer met de vinger naar het land Antillen kunnen wijzen voor oplossingen. Maar de gebrekkige rechtshandhaving is wel mede veroorzaakt door het bestaan van twee bestuurslagen.

Het OM op Sint Maarten beschikt over slechts zes mensen, terwijl het OM op Curaçao over 30 mensen beschikt; Sint Maarten kampt bovendien met grotere problemen. De douane op Sint Maarten beschikt over 8 mensen, terwijl er jaarlijks twee miljoen passagiers komen. De werving van personeel voor onder andere politie stuit op problemen: bijna niemand is Nederlandstalig, de salarissen zijn laag, terwijl de kosten voor levensonderhoud op Sint Maarten hoog zijn. Voor het Land Nederlandse Antillen geldt bovendien een ambtenarenstop.

Een ander probleem is dat als geen voorlopige hechtenis mogelijk is, de zaak vaak wordt geseponneerd. Bovendien wordt justitie geconfronteerd met de gebrekkige gevangenis capaciteit: men heeft de beschikking over 130 detentieplaatsen met een gemiddelde bezetting van 147 personen.

Ook zitten er illegalen in cellen, omdat er geen opvangcapaciteit is. Overigens komen er wel veel nieuwe gevangencellen bij. Op de desbetreffende vraag of de rechtsbijstand voldoende is, antwoordt de heer Stein dat er wel piketadvocaten zijn en dat iedereen rechtsbijstand kan krijgen, maar dat ook dit niet in alle opzichten vlekkeloos werkt.

De topprioriteiten voor de rechtshandhaving zijn naar het oordeel van de heer Stein:

- Wegwerken van de achterstanden in hele justitiële keten;
- Moderniseren van regelgeving; tuchtafspraken met de advocatuur;
- Betere toegankelijkheid voor de bevolking van het rechtssysteem, onder andere door middel van rechtswinkels.

Werkbezoek aan het Kustwachtcentrum op de marinebasis Parera (Curaçao)

De Nederlandse parlementaire delegatie heeft een gesprek met de Commandant der Zeemacht in het Caraïbisch Gebied van de Koninklijke Marine, tevens Commandant van de Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba, Commandeur P. W. Lenselink.

De Kustwacht van de Nederlandse Antillen en Aruba (KW NA&A) is een samenwerkingsverband tussen de Nederlandse Antillen, Aruba en Nederland. Als Koninkrijksorganisatie valt zij direct onder de verantwoordelijkheid van de Rijksministerraad van het Koninkrijk. De Minister van Defensie is namens de Rijksministerraad belast met het beheren en aansturen van de Kustwacht. De taken van de Kustwacht houden verband met de maritieme rechtshandhaving, toezicht en opsporing, evenals met maritieme veiligheid. Daarbij gaat het onder andere om drugsbestrijding, grensbewaking, douanetoezicht op zee, milieu- en visserijtoezicht en toezicht op veilige zeevaart en het opsporen en redden van mensen op zee. Naast het Kustwachtcentrum en Reddings- en Coördinatiecentrum op Curaçao, Sint Maarten en Aruba. Het personeelsbestand bestaat uit circa 190 medewerkers. De Kustwacht beschikt over eigen eenheden (kustwachtcutters, (super)rhibs, inshores en een kustwachthelikopter) en kan daarnaast gebruikmaken van eenheden van de Koninklijke Marine.

Gesprek met mr. R. E. Duncan, Minister van Constitutionele en Binnenlandse Zaken van de Nederlandse Antillen

Onderwerp van gesprek is de voortgang in het proces van staatkundige hervorming. In zijn presentatie betoogt minister Duncan dat het proces van staatkundige hervorming op koers ligt en dat hij wil vasthouden aan de datum van 15 december 2008 als moment waarop Curaçao de status van Land binnen het Koninkrijk verwerft en ook de overige eilandgebieden van de Nederlandse Antillen een nieuwe status verkrijgen. De minister is van oordeel dat het laten voortbestaan van het Land Nederlandse Antillen ná die datum geen reële optie is en zegt daaraan zijn politieke lot te verbinden. Met het oog hierop zal zijns inziens de komende tijd moeten worden geïnventariseerd wat de minimumvoorwaarden zijn die de overgang op 15 december 2008 mogelijk maken. Desgevraagd stelt de minister een duidelijk beeld te hebben van de voortgang in het proces van staatkundige vernieuwing op de Nederlandse Antillen; hij rapporteert hierover aan de politieke stuurgroep en stelt deze rapportages graag ter beschikking aan de leden van de Staten-Generaal.

Gevraagd naar de grootste knelpunten in het proces noemt hij het gebrek aan vertrouwen van Nederland in de Nederlandse Antillen, terwijl de Nederlandse Antillen meer «volwassenheid» aan de dag zouden moeten leggen, dat wil zeggen de durf om de eigen problemen aan te pakken met

het risico op onderdelen te falen. Ter toelichting hierop haalt de minister het WODC-rapport «Georganiseerde criminaliteit en rechtshandhaving op St. Maarten» aan en de verschillende (bestuurlijke) reacties daarop van Nederlandse en Antilliaanse zijde.

De minister ziet de volgende mogelijke struikelblokken op weg naar 15 december 2008. Ten aanzien van de totstandkoming van de voorziene consensusrijkswetgeving bepleit hij een meer dan prudente omgang van de Tweede Kamer met haar amendementsrecht. De Staten-Generaal zouden zich bovendien moeten committeren aan tijdige parlementaire behandeling. Ook is de minister van oordeel dat van Nederlandse zijde alles in het werk moet worden gesteld om Aruba actiever bij het proces van staatkundige hervorming te betrekken. De Nederlandse Antillen zelf zullen met het oog hierop binnen afzienbare tijd de Ministeriële Samenwerkingsraad van de Nederlandse Antillen en Aruba bijeenroepen. Ook waarschuwt de minister dat Nederland van de afzonderlijke eilandgebieden van de Nederlandse Antillen niet teveel moet vragen. De minister is van oordeel dat de samenstellende eenheden van de Nederlandse Antillen voor 90–95% akkoord zijn gegaan met de door Nederland gestelde voorwaarden voor staatkundige hervorming en dat de resterende vijf procent geen beletsel mogen vormen voor het halen van de datum van 15 december 2008. Van Nederlandse zijde wordt naar zijn oordeel te veel belang gehecht aan het financiële toezicht, de aanwijzingsbevoegdheid van de Nederlandse minister van Justitie en goede «corporate governance» als voorwaarden voor de beoogde staatkundige hervorming.

Gesprek met de directie van de Bank van de Nederlandse Antillen (BNA), onder wie Dr. E. D. Tromp, President BNA

Dr. E. D. Tromp, President van de BNA, geeft op verzoek van de Nederlandse delegatie een toelichting op het toezicht door de BNA op de beleggingsinstellingen, nadat hij de drie delegaties naar het POK hierover eerder een korte notitie had toegezonden. Aansluitend geeft hij een presentatie over de economische ontwikkelingen en vooruitzichten op de Nederlandse Antillen.

Toezicht

De BNA oefent sinds 1972 toezicht uit op de financiële sector op de Nederlandse Antillen, waaronder de beleggingsinstellingen. In 2002 is het buitenlandbeleid van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) gewijzigd: er werden voortaan zwaardere eisen gesteld aan de beleggingsinstellingen op de Nederlandse Antillen. Vooruitlopend op deze wijziging heeft de BNA in 2001 een aparte afdeling toezicht (TZBT) opgericht. Deze houdt momenteel toezicht op 160 instellingen, waaronder 14 beleggingsinstellingen. Vier van deze beleggingsinstellingen bieden hun diensten ook in Nederland aan en vallen dus tevens onder het toezicht van de AFM. Sinds december 2002 is ook de Landsverordening Toezicht Beleggingsinstellingen en Administrateurs van kracht, opgesteld naar Nederlands model. Tevens is de BNA een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de AFM. De AFM weigerde echter in het verleden de Nederlandse Antillen aan te merken als land met adequaat financieel toezicht. Een van de redenen daarvoor was het ontbreken van voldoende «track record». De overige conclusies uit de rapportage van AFM van juli 2006 vinden naar het oordeel van de BNA onvoldoende grond in de feiten. Eind oktober–begin november 2007 heeft de AFM op de Nederlandse Antillen een vervolgonderzoek ingesteld naar de kwaliteit van het toezicht door de BNA op de beleggingsinstellingen. Het streven van de AFM was om daarover op 15 december 2007 te rapporteren, maar het rapport is nog niet verschenen. Wel heeft de AFM in december 2007 aan de BNA aanvullende vragen gesteld, die nog dezelfde maand door de BNA zijn

beantwoord. De BNA stelt zich op het standpunt dat momenteel sprake is van adequaat financieel toezicht. Ook roept zij in herinnering dat reeds in 2003 het toezicht van de BNA op kredietinstellingen en verzekeraars door de IMF/Worldbank adequaat werd bevonden. Desgevraagd stelt Tromp dat het verkrijgen van het predikaat «adequaat financieel toezicht» de reputatie van de BNA ten goede zal komen, en een positieve uitwerking zal hebben op de financiële sector (2 000 arbeidsplaatsen) en het pakket aan diensten dat die sector kan leveren.

Macro-economische gegevens

De economische groei op de Nederlandse Antillen bedroeg in 2006 2,2%. Naar verwachting zal deze groei toenemen tot 2,6% in 2008. De private sector is de motor van de economische groei. De inflatie zal naar verwachting stijgen tot 3,5% in 2008, met name ten gevolge van stijgende olieprijsen. De economische groei heeft een positief effect op de werkgelegenheid. Inmiddels is de werkloosheidscijfer op Curaçao gedaald van 16,1% (2004) naar 14,7% (2006).

De staatsschuld van de Nederlandse Antillen was in september 2007 gestegen tot 5,3 miljard NAf. (omgerekend circa 2,01 miljard euro). 46% daarvan komt ten laste van het Land Nederlandse Antillen en 49% ten laste van het eilandgebied Curaçao. De rentelast is dientengevolge hoog: circa 311 miljoen NAf (omgerekend circa 118 miljoen euro) in 2007. De BNA heeft berekend dat volledige schuldsanering resulteert in een begrotingsoverschot. Desgevraagd verduidelijkt Tromp dat schulden gemaakt na 31 december 2005 (= de ijkdatum voor de schuldsanering, zie de Slotverklaring van 2 november 2006) in mindering zullen moeten worden gebracht op het aldus verwachte begrotingsoverschot. Het proces van staatkundige hervorming moet zijns inziens niet te lang duren om de weg vrij te maken voor schuldsanering en het verder oplopen van de schuldenlast te voorkomen. Tromp verwacht dat de huidige kredietcrisis in Amerika niet zozeer een effect zal hebben op de financiële instellingen, i.c. de banken, in de Nederlandse Antillen, maar wel voor de pensioenfondsen mogelijk resulterend in sociale problematiek. Tot slot gaat Tromp kort in op monetaire ontwikkelingen en op ontwikkelingen in de betalingsbalans.

Gesprek met leden van de CIFA, onder wie mr. H. J. Behr, voorzitter

De Curaçao International Financial Services Association (CIFA) behartigt de belangen van circa 100 financiële dienstverleners op de Nederlandse Antillen. In het gesprek met de Nederlandse delegatie brengt mr. H. J. Behr, voorzitter van de CIFA, drie onderwerpen ter sprake: het uitblijven van de conclusie van het onderzoek in het najaar 2007 door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) naar het toezicht door de Bank Nederlandse Antillen op de beleggingsinstellingen, de Wijziging Belastingregeling Koninkrijk en – daarmee samenhangend – de hoogte van de dividendbelasting op de Nederlandse Antillen. Behr onderstreept het positieve effect op de ontwikkeling van de financiële dienstverlening op de Nederlandse Antillen van de eventuele toekenning van het predikaat van adequaat financieel toezicht door de BNA op de beleggingsinstellingen. Hij bepleit dat de Kamerleden bij de Nederlandse minister van Financiën navraag doen over wanneer de uitkomsten van het AFM-onderzoek zijn te verwachten. In reactie brengt de Nederlandse parlementaire delegatie naar voren dat ook zij (nog) geen kennis heeft van de uitkomsten van het onderzoek. In antwoord op de vraag van de CIFA hoe het is gesteld met de wijziging van de Belastingregeling Koninkrijk wordt vanuit de Nederlandse parlementaire delegatie naar voren gebracht dat in verband met het proces van staatkundige vernieuwing het wetgevingsproces stil ligt.

De CIFA brengt bij monde van haar voorzitter verder naar voren dat de Nederlandse Antillen in vergelijking tot derde landen in het Caribische gebied een hoge dividendbelasting kent (8,3%). De CIFA zou graag verlaging van dit percentage willen en is bereid om in overleg te treden over de eventuele condities die daaraan worden verbonden. Tot slot van het gesprek wordt van gedachten gewisseld over de streefdatum voor afronding van het proces van staatkundige vernieuwing, 15 december 2008. De CIFA brengt naar voren dat de financiële sector groot belang hecht aan het halen van deze datum; er is voor de CIFA geen alternatief en verder uitstel brengt voor de financiële sector zodanige onzekerheid met zich mee, dat uitstel voor de CIFA «onaanvaardbaar» is. Vanuit de Nederlandse parlementaire delegatie wordt de CIFA aangespoord tot een duidelijker publiek standpunt over de noodzaak en wenselijkheid van voltooiing van het proces van staatkundige vernieuwing, zoals dat nu is voorzien (inclusief financieel toezicht).

Tot slot brengt Behr desgevraagd naar voren dat de CIFA de voorkeur zou geven aan de UPG-status voor Curaçao in de toekomst, maar dat de CIFA overigens van oordeel is dat in andere economische sectoren hierover mogelijk andere opvattingen bestaan en dat hiernaar onderzoek moet worden gedaan.

Gesprek met vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie van de Nederlandse Antillen, onder wie de procureur-generaal D. Piar

De heer Piar, procureur-generaal van de Nederlandse Antillen, zet uiteen dat in 2005 een rapport is uitgebracht over de bedrijfsvoering van het parket, waarna stappen zijn gezet ter verbetering.

Toentertijd was het parket te vergelijken met een parket in Nederland van tien jaar geleden, terwijl de criminaliteit op de Nederlandse Antillen sterk toenam. Tijdens een quick scan werden 18 projecten geïnventariseerd, waaronder de ICT. Vervolgens is een masterplan opgesteld voor de verbetering van de ICT.

Bij het doorlichten van het personeelsbeleid bleek verder dat een loopbaanbeleid afwezig was, terwijl het in een kleine gemeenschap van groot belang is dat mensen niet te lang dezelfde functie bekleden. Ook leefde binnen het parket de wens om de financiën zelf te beheren en niet elke beslissing aan de ministerraad voor te hoeven leggen. Het onderzoek heeft ertoe geleid dat een beleidsplan is ontwikkeld dat nu zal worden uitgevoerd.

Speerpunten voor het OM op de Nederlandse Antillen zijn: bestrijding van drugs, mensensmokkel en -handel en jeugdcriminaliteit.

Op de desbetreffende vraag is het antwoord dat de samenwerking met politie, douane en marechaussee uitstekend is. Daardoor worden nu ook betere resultaten behaald bij opsporing en vervolging. De politie heeft overigens ook een reorganisatie doorgevoerd. Al met al worden door de reorganisaties betere resultaten behaald. De taak van de politie is uiteraard meer gericht op de opsporing van strafbare feiten.

Een hoog percentage van de rechters op de Nederlandse Antillen en Aruba is afkomstig uit Nederland, omdat de landen zelf niet over voldoende rechters beschikken.

Met betrekking tot de samenwerking in de nieuwe staatkundige verhoudingen moet goed worden overwogen op welke wijze de samenwerking dient te gebeuren. Het is bijvoorbeeld wel mogelijk dat Curaçao en de BES-eilanden zullen samenwerken.

Ook aan de bijstelling van de wetgeving wordt nu hard gewerkt.

Op de vraag hoe het zal gaan met het Gemeenschappelijk Hof van Justitie voor de toekomstige drie landen dat op bezwaren van Aruba zou stuiten, antwoordt de heer Piar dat het Gemeenschappelijk Hof nu uitstekend

functioneert en een goede naam heeft. De doorlooptijden zijn kort en er zijn nauwelijks terugverwijzingen. Indien de nieuwe staatkundige verhoudingen in werking zijn getreden, zullen er drie landen zijn met elk een afzonderlijk openbaar ministerie, maar met één Gemeenschappelijk Hof. Op zichzelf is dat geen grote verandering. Ook de BES-eilanden zullen vermoedelijk over een eigen parket beschikken. Een aantal Landsverordeningen zal moeten worden aangepast, maar de strafvordering wijkt niet wezenlijk af. De Nederlandse Antillen zullen met Sint Maarten moeten overleggen over de vorming van een openbaar ministerie aldaar en over de randvoorwaarden voor een goed functioneren van het openbaar ministerie. Er zullen waarborgen moeten worden gegeven, maar essentieel is dat men bereid is de noodzakelijke samenwerking inhoud te geven. Binnen de kaders van het Slotakkoord is het Plan van Beheer al gereed; de politiek moet de richting aangeven en het openbaar ministerie werkt de plannen uit. Problematisch blijft de overgangssituatie. De volgende knelpunten voor het openbaar ministerie worden genoemd:

- Volgens het voorstel kan de minister van Justitie van het Koninkrijk via een bij rijkswet te regelen procedure procedurele, algemene en bijzondere aanwijzingen geven aan de procureur-generaal als dat noodzakelijk is voor de waarborgfunctie als bedoeld in artikel 43 van het Statuut. De aanwijzingsbevoegdheid van de minister van Justitie van het Koninkrijk zou moeten berusten op wet- en regelgeving; het bevel zou immers moeten kunnen worden getoetst aan kenbare criteria;
- De procureur-generaal van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie zal in de nieuwe situatie te maken hebben met drie ministers van Justitie en misschien ook met drie strafrechtstelsels; er komt immers vermoedelijk een aanwijzingsbevoegdheid voor de ministers van Justitie van Nederland, Curaçao en Sint Maarten en voor de minister van Justitie namens de Rijksministerraad.
- Een groot knelpunt voor alle (nieuwe) landen is de detentiecapaciteit.

Gesprek met de heer mr. F. P. Wiel, Ombudsman van Curaçao

Het instituut de Ombudsman Curaçao is in 2001 ingesteld bij een Eilandsverordening. De Ombudsman is met zijn werkzaamheden begonnen op 16 augustus 2004. De benoeming van de Ombudsman is gedaan door de Eilandsraad na het opstellen van de voordracht door een selectiecommissie.

Doelstelling is om individuele personen de mogelijkheid te geven om naast al bestaande klachtprocedures klachten in te dienen over de handelwijze van het bestuur, dat wil zeggen van de eilandelijke diensten en ambtenaren. De Ombudsman kan op verzoek van een burger onderzoek instellen naar de wijze waarop een overheidsorgaan zich heeft gedragen. De Ombudsman beoordeelt of het bestuursorgaan zich in de door hem onderzochte aangelegenheid al dan niet behoorlijk heeft gedragen. De Ombudsman kan ook een onderzoek op eigen initiatief instellen. Hij heeft niet de bevoegdheid om getuigen onder ede te horen, omdat het instituut niet bij Landsverordening is ingesteld. In 2007 is het aantal klachten gestegen naar 1003; hiervan waren 253 klachten niet ontvankelijk. De Ombudsman heeft zestien keer onderzoek op eigen initiatief ingesteld. Veertig procent van de verzoekschriften heeft geleid tot het oordeel dat het betrokken bestuursorgaan zich behoorlijk had gedragen.

Veel klachten hebben betrekking op de politie voor zover deze onder de gezaghebber valt; er is immers ook politie van het Land Nederlandse Antillen. Klachten hebben bijvoorbeeld betrekking op bevelschriften, die vaak bestaan uit voorgetekende blanco formulieren. In zijn rapport heeft

de Ombudsman het systeem van dergelijke bevelschriften afgekeurd en geoordeeld dat er geen sprake was van een behoorlijke gedraging. De Ombudsman wordt vaak geconfronteerd met het uitblijven van een bestuurlijke reactie op de ingediende verzoekschriften. Een ander probleem is de onvoldoende dienstverlening door het eilandelijk bestuur. Toch is er vooruitgang te bespeuren omdat de overheid eerder bereid is om tegemoet te komen aan de oordelen van de Ombudsman. Ook bestaat er nu meer ruimte voor interventie en bemiddeling door de Ombudsman. Voorts tracht de overheid de ontstane achterstanden in reacties op onderzoeken in te halen. In het algemeen bestaat bij de heer Wiel de indruk dat diensten en ambtenaren veel meer dan voorheen meewerken aan de onderzoeken van de Ombudsman.

In de verzoekschriften over lange wachttijden doet de heer Wiel een aanbeveling over de termijn per geval. Hij spreekt daarover geen algemene oordelen uit.

Soms moet de Ombudsman zich niet ontvankelijk verklaren en klachten doorverwijzen naar bijvoorbeeld de Inspectie voor de Volksgezondheid, waarna verzoeker in beroep kan gaan bij het Medisch Tuchtcollege. De Ombudsman noemt verder als voorbeeld een verzoekschrift na een klacht van twee Eilandsraadsleden om de openbare behandeling van de begroting 2008 door de Eilandsraad op te schorten. De klacht betrof artikel 1 van de Eilandsverordening Financieel Beheer van het eilandgebied Curaçao. Dit heeft betrekking op een van de belangrijkste aspecten van de openbaarheid en de transparantie van het bestuurlijk beleid. Hij heeft het Bestuurscollege toen ambtshalve benaderd.

Via intranet heeft de Ombudsman toegang tot de hele overheid; ook op deze wijze kan behoorlijk bestuur worden bevorderd. De komende tijd wil hij zich meer richten op informatieverstrekking aan de burgers van Curaçao.

Het budget van het Bureau Ombudsman bedraagt Naf 900 000,- waardoor klachten niet voldoende zouden kunnen worden behandeld.

Financiële onafhankelijkheid is eigenlijk een noodzakelijke voorwaarde voor het goed functioneren van de Ombudsman, maar hem is geen bevoegdheid verleend tot het beheren van ter beschikking gestelde budget. De Ombudsman is financieel gelijkgesteld aan een diensthoofd en is dus ondergeschikt aan het bestuur. Omdat in 2008 fors is gesnoeid in de begroting, kan het bureau zijn werk niet goed meer doen, aldus de heer Wiel. Er zijn freelance onderzoekers ingeschakeld, bijvoorbeeld in verband met drie fraude- en corruptiezaken bij de overheid.

De Ombudsman biedt eigen bescherming aan klokkenluiders; er is geen echte klokkenluidersregeling. Overigens is de situatie met betrekking tot corruptie in 2007 minder zorgwekkend dan zij was.

Op de desbetreffende vraag luidt het antwoord dat er nu contacten zijn met ambtenaren om een Ombudsman op Sint Maarten in te stellen als dit in de nieuwe staatkundige verhoudingen land is geworden. Aruba kent niet het instituut Ombudsman.

Gesprek met mevrouw O. V. E. Leeflang, minister van Onderwijs, Sport en Cultuur over het Deltaplan Onderwijs¹

Het Deltaplan Onderwijs voor de Nederlandse Antillen, in 2006 vastgesteld, betreft een integraal plan om de problematiek van de drop-outs en van de jeugdwerkloosheid terug te dringen. Het Deltaplan bestaat uit zeven deelprogramma's:

- de verlenging van de leerplicht van 4 tot en met 18 jaar;
- de structurele inbedding en maximalisering van het bereik en effect van sociale vorming;
- duurzaam en beter realiseerbaar maken van de onderwijsvernieuwing;

---

¹ Tevens minister van Volksgezondheid.

- opvoedingsondersteuning ter stimulering van de ouderbetrokkenheid;
- meertaligheid als ontwikkelingsaanwinst met scholen waar het onderricht in diverse talen wordt gegeven, zoals Nederlands, Papiament en Engels;
- creëren van een platform tot maximalisering van de arbeidsmarktkansen van Antilliaanse jongeren;
- samenwerkingsklimaat en -modaliteiten creëren.

Hoewel onderwijs een landsaangelegenheid is, hebben de minister van Onderwijs van de Nederlandse Antillen en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een financieringsovereenkomst getekend voor € 24 miljoen.

In november 2007 heeft de Nederlandse minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen in zijn hoedanigheid als voorzitter van het Comité van Ministers de Raamovereenkomst voor samenwerking tussen de Nederlandse Antillen en de Nederlandse Taal Unie getekend. Op 13 december 2007 heeft de minister van Onderwijs, Sport en Cultuur van de Nederlandse Antillen de overeenkomst getekend.

Vijftig procent van de voor het Deltaplan noodzakelijke wet- en regelgeving is al uitgevoerd. De Wet op de verlengde leerplicht zal vanaf augustus 2008 ook op Sint Maarten gelden.

De financiering van het Deltaplan geschiedt uit eigen middelen, de financieringsovereenkomst met de staatssecretaris van BZK, Europese fondsen via de SNAYDP en het Unesco Participation Program.

Omdat de jeugdwerkloosheid op de Nederlandse Antillen erg hoog is, wordt geprobeerd om deze met kracht aan te pakken. Uitgangspunt is de jongeren perspectief op werk te bieden.

Met het oog hierop zijn twee projecten in gang gezet: het schip Karla-Omayra en Hotel Academy.

Het schip Karla-Omayra wordt voor 80% gefinancierd door de Nederlandse ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Verkeer en Waterstaat. Het schip biedt als onderdeel van het opleidings-traject «Kara pa laman» jaarlijks kansarme jongeren de mogelijkheid voor een opleiding in de scheepvaart. De selectieprocedure voor het schip verloopt via de sociale vormingsplicht; eerst wordt naar de opleiding gekeken en vervolgens naar het aantal beschikbare stageplaatsen. Er zijn 40 stageplaatsen op jaarbasis. Het schip boekt nu al een bescheiden winst, aldus de minister van Onderwijs, Sport en Cultuur.

Curaçao bereidt leerlingen voor op beroepen in het hele loopbaanspectrum in de hotel- en gastvrijheidsindustrie, met inbegrip van de voedselproductie en -diensten. In de toeristensector op Curaçao zijn duizenden mensen werkzaam. Het onderwijs moet beter aansluiten op de behoeften van het bedrijfsleven. Het is daarbij goedkoper om jongeren goed op te leiden, waarbij drietaligheid wordt nagestreefd, dan personeel uit het buitenland halen.

CHTF heeft twee belangrijke doelen. Het uitbreiden van hun trainingsprogramma's voor plaatselijke leerlingen: vijftig leerlingen zullen instromen, maar het is de bedoeling om 400 leerlingen praktijkfaciliteiten te bieden. Het tweede doel is de opening van het Academy Hotel.

Hotel Academy

Nederland stelt voor de realisering van het Hospitality Training Center € 500 000 (Naf. 1,2 miljoen) beschikbaar. Het «Academy Hotel» is onderdeel van het landelijke onderwijsbeleid van minister Omayra Leeflang, waarbij de jongeren naast onderwijs en vorming ook training

krijgen en verantwoordelijkheid leren dragen in de dagelijkse werkpraktijk. De private sector (Chata) heeft in 2006 een public-private samenwerkings-overeenkomst met minister Leeflang gesloten.

Het hotel zal in april 2008 worden geopend om leerlingen praktijkervaring te laten opdoen. Er zijn 42 verschillende trainingen op diverse niveaus: VSBO, SBO en HBO. Het Academy Hotel wordt volledig door studenten gerund. Er zijn nu 750 studenten maar 1000 studenten per jaar kunnen hun praktische training en opleiding met een gemiddelde van 6 tot 10 weken volgen. Al in 2008 verwacht Academy Hotel een winst van Naf 2 000 te behalen oplopend tot 480 000 in 2010. De winst wordt weer geïnvesteerd in meer onderwijs en training.

De gelden voor de exploitatie zijn afkomstig van USONA, het Land Nederlandse Antillen, MCB-donation en de hotelsector, Chata en CHTF. Academy Hotel werkt samen met zes scholen, de Sociale Vormingsplicht en andere instellingen.

Gesprek met vertegenwoordigers van de Dutch Caribbean Nature Alliance

De Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) is een organisatie die los staat van de overheid en waarin onder andere zes NGO's samenwerken. Die zes NGO's zijn ieder afzonderlijk verantwoordelijk voor het beheer van een beschermd gebied op of bij een van de vijf eilandgebieden van de Nederlandse Antillen en van het land Aruba. Doel van de samenwerking is de bevordering van de biodiversiteit en het veilig stellen van het duurzaam beheer van de natuur op de Nederlandse Antillen en Aruba. De activiteiten van de DCNA betreffen fundraising en het veiligstellen van financiering op de lange termijn (onder andere door te streven naar de oprichting van een Trust Fund van circa 25 miljoen euro ter financiering van onder andere parkbeheer), communicatie, educatie en representatie, opbouw van een kennis- en expertisecentrum en organisatieontwikkeling bij onder andere parkorganisaties. Ten aanzien van de opzet en uitvoering van projecten vinden telkens interne evaluaties plaats.

Op dit moment zijn de afzonderlijke eilandgebieden verantwoordelijk voor het natuurbeleid en het -beheer op hun eilandgebied, waarbij zij het beheer aan parkorganisaties hebben gedelegeerd. Het Land Antillen is onder andere verantwoordelijk voor het scheppen van een algemeen regelgevend kader voor natuurbeleid en -beheer voor de eilandgebieden en voor de zeegebieden binnen de Exclusieve Economische Zone (EEZ). Buitenlandse aangelegenheden (waaronder internationale verdragen) zijn ten slotte een Koninkrijkstaak.

Mede tegen de achtergrond van het proces van staatkundige vernieuwing ziet de DCNA een aantal knelpunten bij de bescherming van de biodiversiteit in de regio. Ten eerste is er het gebrek aan ruimtelijke planning op de eilandgebieden; alleen Curaçao beschikt op dit moment over een ruimtelijk ontwikkelingsplan. Op de tweede plaats, gebrekkige regelgeving en gebrekkige handhaving van de regelgeving. Zo heeft bijvoorbeeld de Eilandsraad van Curaçao het koraalrif bij Curaçao aangewezen als (te beschermen) Onderwaterpark Curaçao, maar goede beheersmaatregelen ontbreken vooralsnog. Ten derde is sprake van onvoldoende duurzame financiering voor natuurbeheer. Ten vierde wordt gewezen op de beperkte overheids capaciteit op de afzonderlijke eilandgebieden, gekoppeld aan een gebrekkig besef van het belang van bescherming en adequaat beheer. De DCNA maakt zich met name ook zorgen in hoeverre de (nieuwe) landen binnen het Koninkrijk in de toekomst prioriteit zullen geven aan milieubescherming. De DCNA vreest dat andere belangrijke beleids-terreinen, als armoedebestrijding of jongerenbeleid, vaak prioriteit zullen krijgen.

Gesprek met leden van het Korps Politie Curaçao

Leden van het Korps Politie Curaçao verzorgen twee presentaties: één over de voortgezette reorganisatie («doorontwikkeling») van het Korps Politie Curaçao en één over toepassing van het concept «informatie-gestuurde politie» bij criminaliteitsbestrijding (opsporing, toezicht en handhaving) door het Korps Politie Curaçao. Het Korps Politie Curaçao is een van de organisatorische eenheden van het Korps Politie Nederlandse Antillen en telt momenteel circa 650 man politie- en burgerpersoneel, van wie 450 personen in de uitvoerende diensten.

In 1999 werd een reorganisatie ingezet bij het Korps Politie Curaçao. Deze had tot doel het vergroten van de veiligheid en de veiligheidsbeleving op Curaçao, het vergroten van het rendement van het Korps bij zijn taakuitoefening en het totstandbrengen van een organisatie die beter op de politietaak zou zijn toegesneden. De reorganisatie mislukte, onder andere doordat de korpscultuur niet veranderde, de beoogde veranderingen onvoldoende werden aangestuurd en onvoldoende waren toegesneden op de lokale situatie en door een gebrek aan mensen en middelen. Zowel intern als extern bleef men de noodzaak tot verandering van het Korps echter voelen, zodat recentelijk de reorganisatie opnieuw ter hand werd genomen. Voor deze «doorontwikkeling» werd een projectorganisatie in het leven geroepen. Het Korps Politie Curaçao zou zich moeten ontwikkelen tot een dynamische organisatie, met efficiënte bedrijfsvoering, interne kwaliteitscontrole en procesgericht werken en denken. Inhoudelijk werd ingezet op het toepassen van informatie-gestuurde opsporing en op wijkgerichte politiezorg. De wijkgerichte politiezorg wordt binnen het Korps op dit moment nog niet als optimaal ervaren, maar het streven is het aantal politieposten in de wijken te vergroten.

De Slotverklaring van 2 november 2006 bepaalt dat elk land dient te beschikken over een eigen politiekorps. Binnen het Korps Politie Curaçao geeft men zich rekenschap van de kleine schaal en de daaraan verbonden (relatief hoge) kosten voor het Korps. Momenteel wordt samengewerkt met de korpsen van andere eilandgebieden. Zo wordt het observatie- en arrestatieteam van het Korps Politie Curaçao ook ter beschikking gesteld aan Bonaire. Hoe de samenwerking met de andere korpsen binnen de nieuwe staatkundige structuur precies gestalte zal krijgen, is op dit moment niet geheel duidelijk. Overigens wordt binnen het college van korpschefs momenteel nagedacht over structurele samenwerking met politiekorpsen in Nederland (kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering). Het Korps Politie Curaçao werkt al enige tijd samen met het regiokorps Rotterdam-Rijnmond en streeft ernaar deze samenwerking in de toekomst te intensiveren.

Informatiegestuurde Politie (Intelligence Led Policing) houdt in dat actuele, operationele informatie, inlichtingen en kennis worden verzameld, geanalyseerd en benut om een planmatige en informatie-gestuurde politie- en veiligheidszorg te realiseren. Om dit concept ook binnen het Korps Politie Curaçao toe te passen is binnen het politiekorps een Informatie Desk Curaçao opgericht, bestaande uit 16 personen (onder wie ook leden van de Koninklijke Marechaussee). De criminaliteit op de Nederlandse Antillen kent vele verschijningsvormen, waaronder witwaspraktijken, prostitutie en verdovende middelen. Het voorkomen van deze criminaliteit is bovendien gerelateerd aan de geografische ligging van de eilandgebieden, aan de aanwezige infrastructuur (havens en vliegvelden) en aan de economische activiteiten die er worden ontplooid (casino's en toerisme (cruiseschepen)). Criminaliteit vindt plaats binnen niet-hiërarchische georganiseerde netwerkstructuren met vertakkingen in het buitenland. Als voorbeeld van succesvol optreden volgens dit concept

wordt ingezoomd op de «Operatie Pickpocket». Daarbij ging het om het ontmantelen van een netwerk van personen die zich bezighielden met drugshandel. In het kader van deze operatie werden in Nederland, de Dominicaanse Republiek en Frankrijk 45 verdachten aangehouden en drugs, wapens en andere goederen in beslag genomen.

Ten aanzien van de informatiegestuurde opsporing is het Korps Politie Curaçao zich bewust van de kleinschaligheid van de Curaçaose samenleving en haar Korps. Dit noopt tot lokale en internationale samenwerking en het bundelen van krachten. De Informatie Desk Curaçao hoopt daarom in de toekomst ook te kunnen gaan samenwerken met de Kustwacht en het Recherche Samenwerkings Team (RST). De kleinschaligheid stelt ook eisen aan de inzage en het gebruik van bepaalde informatie en daarom wordt gewerkt met verschillende autorisatieniveaus voor inzage en gebruik.

Gesprek met de Gedeputeerde van Onderwijs, Cultuur en Sport van Curaçao, mevrouw M. M. Alcalá-Wallé

In haar presentatie beperkt de gedeputeerde zich tot de portefeuille onderwijs. De prioriteiten die zij op onderwijsgebied stelt, zijn onder andere onderwijsvernieuwing (inclusief de bekostiging van het onderwijs, studiefinanciering en de aanwezigheid van onderwijsvoorzieningen), de handhaving van de leerplicht en de invulling van het taalbeleid op eilandsniveau. Deze prioriteiten vloeien grotendeels voort uit de implementatie van het Deltaplan Onderwijs op Curaçao. Het Deltaplan is een initiatief van de minister van Onderwijs, Sport en Cultuur van de Nederlandse Antillen en kent verschillende speerpunten, waaronder de verlenging van de leerplicht, sociale vormingsplicht, onderwijsvernieuwing, opvoedingsondersteuning ter stimulering van de ouderbetrokkenheid, meertaligheid en verbetering van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

De gedachtewisseling met de gedeputeerde spitst zich toe op de vraag hoe kan worden bereikt dat Nederlands Antilliaanse jongeren op de Antillen in plaats van elders (bijvoorbeeld in Nederland) hun onderwijs genieten. De gedeputeerde is van oordeel dat het onderwijs op Curaçao van voldoende tot goede kwaliteit is. Studenten in het HBO op Curaçao of aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen komen bovendien in aanmerking voor een studielening van de overheid op Curaçao; studerende op een lager niveau ontvangen op soortgelijke wijze een toelage. Bovendien is het beleid er ook anderszins op gericht om jongeren aan Curaçao te binden, onder andere door het bevorderen van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Studenten die naar Nederland gaan om te studeren komen in aanmerking voor studiefinanciering door de IB-Groep. In dit verband pleit de gedeputeerde ervoor dat studenten die op Curaçao (verder) studeren ook voor studiefinanciering van de IB-Groep in aanmerking komen en dat een oplossing wordt gevonden voor de problematiek van het terugbetalen van studieleningen door uit Nederland teruggekeerde Nederlands Antilliaanse oud-studenten. De terugbetalingsproblematiek is het gevolg van de ongunstige wisselkoers tussen de euro en de NAf en het lagere salarispeil op de Nederlandse Antillen.

Vanuit de Nederlandse parlementaire delegatie wordt naar voren gebracht dat de bevoegdheidsverdeling tussen de eilandsbesturen en het Land Nederlandse Antillen op het gebied van onderwijs niet altijd en niet in alle opzichten duidelijk is. De gedeputeerde benadrukt dat het kwaliteitsbeleid in de onderwijssector primair de verantwoordelijkheid is van het Land. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor beleid met betrekking tot de sociale vormingsplicht en voor het taalbeleid. Het Land Nederlandse Antillen heeft met de wet op de meertaligheid (2007) de officiële talen van de Nederlandse Antillen bepaald: het Papiamentu, het Engels en het Nederlands. Vervolgens moeten de Eilandgebieden dit verder invullen, al

naar gelang de taalsituatie op de eilandgebieden. Het Bestuurscollege van Curaçao heeft in het verleden bepaald dat de instructietaal in de laagste groepen van het funderend onderwijs (= basisonderwijs) Papiamentu diende te zijn, maar de gedeputeerde is van oordeel dat in enig leerjaar moet worden overgeschakeld naar Engels en/of Nederlands.

Gesprek met de Gedeputeerde van Algemeen Beheer en Staatkundige Structuur, mevrouw Z. Jesus-Leito

De gedeputeerde houdt een korte presentatie over de organisatie en voortgang in het traject van staatkundige vernieuwing op Curaçao. De inzet van het Bestuurscollege van Curaçao is gericht op het verkrijgen van de status «Pais Korsou» per 15 december 2008. De gedeputeerde noemt als aandachtspunten onder andere de totstandkoming van de noodzakelijke consensusrijkswetgeving, de kwestie van één procureur-generaal en de aanwijzingsbevoegdheid van de Nederlandse minister van Justitie (waarover advies is gevraagd aan de juristen De Lannooy en Steenhuis), de kwestie van het financieel toezicht en ten slotte de bepaling van de definitieve schuldpositie en de wijze van schuldsanering. Zij geeft vervolgens een korte schets van de bestuursagenda van de komende drie maanden. Deze beslaat onder andere de terreinen rechtshandhaving (voorbereiding Consensus Rijkswet Openbaar Ministerie en Consensus Rijkswet Politie) en financiën (onder andere de begroting 2008, de Consensus Rijkswet Financieel Toezicht, «good governance», schuldovername en de «quick-wins»). Het Sociaal Economische Initiatief (SEI) van Curaçao is op 3 januari 2008 in concept gereed gekomen en zal op 22 januari 2008 aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden overhandigd. Daarna moet het nog in de Rijkswetministerraad worden behandeld. Het besluitvormingstraject over de concept-staatsregeling van Curaçao wordt verder voortgezet. Naar het oordeel van de gedeputeerde bestaat op Curaçao voldoende draagvlak voor de ingeslagen weg van staatkundige vernieuwing. Maatregelen uit het nog vast te stellen SEI voor Curaçao, evenals de projecten gefinancierd uit de middelen voor de zogenoemde «quick wins» (vgl. het Overgangsakkoord van 12 februari 2007), en de USONA-gelden zullen het draagvlak helpen versterken. De gedeputeerde noemt enkele voorbeelden van «quick-wins»-projecten op Curaçao: maaltijdprojecten voor scholieren, nachtopvang voor drugsverslaafden, ICT voor scholen en de realisatie van sport- en verenigingsaccommodaties. Tevens wordt actief gecommuniceerd met de bevolking van Curaçao. In deze communicatie wordt gewezen op het feit dat de staatkundige vernieuwing een doelmatig bestuur oplevert (minder bestuurslagen) en meer welvaart zal brengen.

Desgevraagd brengt de gedeputeerde naar voren dat zij van mening is dat Nederland op het punt van «corporate governance» niet overvraagt. Met betrekking tot de totstandkoming van de noodzakelijke consensusrijkswetgeving erkent zij het amendementsrecht van de Tweede Kamer, maar bepleit een prudente omgang daarmee.

De gedeputeerde acht de vraag naar de haalbaarheid van de streefdatum 15 december 2008 tot op zekere hoogte niet relevant. De inzet van Curaçao is gericht op het halen van deze datum, maar het proces van staatkundige vernieuwing kent al een lange voorgeschiedenis. Als voornaamste (mogelijke) knelpunten ziet zij de parlementaire behandeling van de noodzakelijke consensusrijkswetgeving in de Nederlandse Staten-Generaal en het nog te houden referendum op Curaçao.

Gesprek met vertegenwoordigers van Adeck, Sedeck en Korpodeko

97% van de bedrijven op Curaçao behoort tot het MKB. 63% van de Curaçaose beroepsbevolking is werkzaam in het MKB, waarmee het MKB de ruggengraat is van de Curaçaose economie. Adeck, Asosiashon Di Empresa(ri)nan Chikí di Kòrsou, geldt als belangenbehartiger van en samenwerkingsverband voor het kleinbedrijf op Curacao. Sedeck is het acroniem van Sentro pa Desaroyo di Empresa Chiki Korsou, een centrum ter ondersteuning, advisering en begeleiding van het MKB op Curacao, opgericht in 2001. Sedeck helpt onder andere startende ondernemers bij het opstellen van een deugdelijk businessplan. De financiering van nieuwe Micro- en MKB-bedrijven is vaak een probleem, omdat startende ondernemers niet beschikken over een onderpand voor hun lening bij de commerciële banken. De Curaçao Development Foundation Korpodeko is een financieringsinstelling opgericht in 1995. Haar kredietbeleid is gunstiger dan dat van commerciële banken; ondernemers hoeven slechts 20% zelf te financieren, er worden gunstigere rentetarieven gehanteerd (6–8%) en slechts 50% van de lening moet voorzien zijn van een harde dekking. Korpodeko versterkt kredieten tussen 150 000 en een paar miljoen Naf. Er valt desondanks een gat waar het gaat om de verstrekking van kleinere kredieten. Sedeck bepleit daarom de oprichting van een soort garantiefonds. Uit dit fonds zouden kredieten moeten worden verstrekt, maar zou ook de begeleiding van ondernemers moeten worden gefinancierd. Het plan is voorgelegd aan de minister van Economische Zaken van de Nederlandse Antillen. In het verleden is ook gepoogd een coöperatieve (microkrediet)bank op te zetten of over te nemen, maar dit heeft (vooralsnog) niet tot resultaat geleid.

Gesprek met vertegenwoordigers van de Stichting Schoon Milieu op Curaçao (SMOC)

De Stichting Schoon Milieu op Curaçao (SMOC) houdt een presentatie over de milieuvervuiling door de Venezolaanse Raffinaderij PdVSA op Curaçao (Isla-raffinaderij). Zij stelt dat de uitstoot van milieuverontreinigende stoffen door de raffinaderij, waaronder zwaveldioxide, fijn stof (roet), zware metalen, CO₂ en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (pak's), aanzienlijk is en in bepaalde gevallen de norm overschrijdt die is neergelegd in de vergunning. De raffinaderij geldt als sterk verouderd en slecht onderhouden. De overheid zou geen sancties treffen, de hinderwetvergunning zou niet worden aangepast en de overheid zou bovendien niet over eigen meetapparatuur beschikken. Ook zou de bevolking niet worden geïnformeerd. In verschillende rapporten over de raffinaderij is gewezen op de forse normoverschrijdingen bij de uitstoot van zwavel en fijn stof. Tevens is gewezen op de ernstige milieu- en gezondheidschade die hiervan het gevolg is. Er zijn uiteenlopende adviezen gedaan aan de Curaçaose overheid, waaronder versterking van de milieudienst, een betere controle en handhaving, het opzetten van een eigen meetnetwerk, het opnemen in een nieuwe vergunning van internationale normen ten aanzien van de uitstoot, investeringsadviezen, een bouwverbod onder de rook van de raffinaderij en het opstellen van een alternatief plan. Naar het oordeel van de SMOC werden en worden de adviezen niet opgevolgd. De SMOC brengt vervolgens het Ecorys-Nei-rapport uit 2005 ter sprake, waaruit (wederom) zou blijken dat de raffinaderij sterk verouderd is, een hoog gehalte aan milieuverontreinigende stoffen uitstoot, zodat sprake is van gezondheidsschade bij duizenden bewoners (astma, bronchitis en longkanker) en 40 vroegtijdige doden per jaar. De economische bijdrage van de raffinaderij zou bovendien miniem zijn: circa 4–5% van het BNP en werkgelegenheid voor 975 personen (onder wie 300 Antillianen). De verschillende investeringsscenario's uit het rapport zouden onvoldoende

bijdragen aan verbetering van de luchtkwaliteit. De SMOC c.s. zijn vervolgens rechtszaken begonnen tegen de overheid (het bestuurscollege van Curacao) en tegen de raffinaderij. Beide procedures lopen nog. Het wachten is op twee rapporten van de Stichting Advisering Bestuursrecht-spraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (te verschijnen in respectievelijk februari en mei 2008). De SMOC bepleit dat Nederland – de overheid en de Staten-Generaal – een actievere rol spelen in de verbetering van de situatie rondom de Isla-raffinaderij. Milieu is weliswaar geen Koninkrijks-aangelegenheid, maar er zijn humanitaire rechten in het geding, zo stelt de SMOC. Bovendien zou de Eilandsraad het Bestuurscollege onvoldoende aanspreken en controleren op dit dossier. In reactie hierop wordt vanuit de Nederlandse parlementaire delegatie naar voren gebracht dat in de Tweede Kamer op 5 december 2007 bij de behandeling van de begroting voor Koninkrijksrelaties voor 2008 de motie-Leerdam c.s (31 200 IV, nr. 19) is ingediend waarin de regering wordt verzocht overleg te plegen en aan alle betrokkenen deskundigheid ter beschikking te stellen om procedures in gang te zetten die moeten leiden tot de beëindiging van de milieuverontreiniging door de Isla-raffinaderij. De motie is vervolgens aangehouden, omdat in het voorjaar van 2008 een onderzoek zou verschijnen. Tijdens dezelfde begrotingsbehandeling heeft ook de heer van Raak een motie ingediend over financiële steun van de regering voor het beëindigen van de vervuiling door de olieraffinaderij. Deze motie is verworpen. De Staatssecretaris voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft het Bestuurscollege van Curaçao aangespoord in het SEI van Curaçao een visie te geven op de problematiek en de toekomst van de Isla-raffinaderij.

Bezoek aan minister-president N. O. Oduber en aan leden van de Arubaanse regering

De minister-president schetst in kort bestek de economische situatie op Aruba. De economische groei bedroeg de afgelopen vier jaar in totaal 12%. Tegelijkertijd nam de werkgelegenheid toe. Wel ondervindt de Arubaanse economie momenteel hinder van de stijgende olieprijs en de zwakke dollar. Het streven van de regering is gericht op diversificatie van de economie. Er staan verscheidene grote projecten op stapel, waaronder de verplaatsing van de industriehaven naar een andere locatie en de bouw van een aantal vijfsterrenhotels.

De minister-president roert tevens het conflict met Nederland aan over de verdeling van de opbrengsten van de verkoop van het Plant Hotel. Aruba stelt zich daarbij op het standpunt dat Nederland weliswaar over de juridische eigendom beschikte, maar Aruba over de economische eigendom. Aruba zou daarom recht hebben op een hoger bedrag dan Nederland bereid is op dit moment te betalen. Dat bedrag zou verrekend kunnen worden met de Arubaanse schuld aan Nederland van 178 miljoen euro. De Arubaanse regering is bereid een commissie van goede diensten de kwestie te laten onderzoeken en zich te binden aan de conclusies van die commissie. Mocht ook dat geen oplossing bieden dan overweegt Aruba een juridische procedure te beginnen.

Gevraagd naar de ogenschijnlijk geringe betrokkenheid van Aruba bij het proces van staatkundige vernieuwing, stelt minister-president Oduber dat Aruba vooralsnog een afwachtende houding inneemt. Eerst moet de Slotverklaring van 2 november 2006 worden uitgewerkt; hij onderstreept dat Aruba geen partij was bij deze Slotverklaring. Aruba steunt wel het proces van staatkundige vernieuwing. De betrokkenheid van Aruba zal ook noodzakelijk zijn voor de uiteindelijke wijziging van het Koninkrijksstatuut. Vanuit de Nederlandse delegatie wordt er evenwel op gewezen dat Aruba ook betrokken is bij de totstandkoming van consensusrijks-wetgeving en bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

Gesprek met de minister van Financiën en Economische Zaken, N. J. J. Swaen

De minister houdt een korte presentatie over de financiële en economische situatie op Aruba. De economische groei op Aruba trekt aan, vooral door een aantrekkende groei van het toerisme. De inflatie is op Aruba in de afgelopen periode relatief hoog geweest (6% in 2007), wegens de invoering van de belasting op bedrijfsomzetten (BBO) per 1 januari 2007, de stijging van de olieprijs en de ontwikkeling van de eurokoers. De minister schetst de volgende ontwikkelingen op budgettair terrein. Het financieringstekort daalt sinds 2004. Weliswaar is de Arubaanse schuld gestegen tot ruim 2 miljard Arubaanse florin (een kleine miljard euro), maar in procenten BBP gedaald tot ongeveer 43,5%. Het totaal van de overheidsuitgaven blijft binnen de begroting. Wel is sprake van tegenvallende inkomsten, door lagere belastingontvangsten (ten gevolge van problemen bij de aanslagoplegging) en hogere zorgkosten (ten gevolge van problemen bij de inning van zorgpremies en door stijgende zorgkosten). Het financieringstekort in 2007 komt uit op rond de twee procent van het BBP. De minister wijst erop dat het kredietbeoordelingsbureau Fitch Rating in augustus 2007 een verdere verbetering van de overheidsfinanciën heeft geconstateerd. Het bureau vroeg bij de Arubaanse overheid wel aandacht voor de kwetsbaarheid van de Arubaanse economie, de beperkte budgetflexibiliteit (met een relatief hoog aandeel personeelskosten) en de noodzaak van het creëren van draagvlak om economische hervormingen te kunnen doorvoeren. In december 2007 heeft ook het IMF een consultatie afgerond. Evenals Fitch Rating trekt het IMF een aantal positieve conclusies. Desondanks wijst het IMF op de kwetsbaarheid van de economie (de eenzijdige afhankelijkheid van het toerisme), terwijl het ook maatregelen bepleit om onder andere de stijging van de zorgkosten te beheersen, de inrichting van het ambtenarenapparaat te stroomlijnen, het langetermijngroei-potentieel te vergroten en het pensioenfonds en ouderdomsfonds te hervormen met het oog op de vergrijzing. Dit jaar heeft het ministerie van Economische Zaken van Aruba voor het eerst een zogenaamde Economic Outlook gepresenteerd¹, conform CPB-normen. Daarin wordt een verder herstel van de economie geraamd (een reële groei van 3,8% van het BBP voor 2008) en een daling van de inflatie (tot 3,9% in 2008). In de budgettaire vooruitzichten wordt uitgegaan van een verdere daling van de schuldquote richting 41%. De doelstelling is om in 2009 een begrotingsevenwicht te realiseren en de staatschuld onder 40% van het BBP te brengen. Het begrotingsbeleid van Aruba staat in het teken van de uitvoering van het rapport van de National Commission on Public Finance (NCPF). De aanbevelingen uit dit rapport worden geïmplementeerd. De begroting 2008 is overigens in december 2007 goedgekeurd. De begroting gaat uit van een groei van de ontvangsten van 6,8% en van de uitgaven van 4,9%. De groei van de personeelskosten is relatief beperkt (3,5%), maar de groei van de diensten en goederen is relatief hoog (12%). Desgevraagd stelt de minister dat de Arubaanse regering geen plannen heeft om het personeelsbestand van de overheid in te krimpen. Dit is ook niet geadviseerd door de KPMG. Wat de vergrijzing betreft brengt de minister naar voren dat zijn verwachting is dat de pensioenleeftijd op Aruba omhoog zal moeten. Gevraagd naar de diversificatie van de Arubaanse economie, stelt de minister dat daartoe de bestaande infrastructuur verder moet worden gebruikt. Als voorbeeld noemt hij de ontwikkeling van het gezondheidstoerisme. Voor de financiële bijdragen uit Nederland wijst de minister op het *Fondo Desaroyo Aruba* (FDA). Nederland stort(te) over de periode tot en met 2009 bijna 100 miljoen euro in het fonds. Aruba stort het equivalent daarvan zijnde 180 miljoen Arubaanse florin. De Nederlandse storting neemt per jaar af, terwijl de Arubaanse storting elk jaar toeneemt. Het

¹ De leden van de Nederlandse parlementaire delegatie krijgen een exemplaar uitgereikt.

fonds wordt beheerd door de Aruban Investment Bank. Aruba heeft overigens besloten het fonds te continueren als de Nederlandse bijdrage stopt.

Gesprek met leden van de rechterlijke macht op Aruba

Desgevraagd brengen de vertegenwoordigers van de rechterlijke macht de problemen waarmee zij in hun dagelijks werk worden geconfronteerd naar voren. In de rechtshandavingsketen is sprake van een personeelstekort bij de politie, waardoor processen-verbaal te laat worden aangeleverd. Ook is op Aruba sprake van een ernstig tekort aan plaatsen in psychiatrische inrichtingen, waardoor de wachttijden aanzienlijk zijn (tot 8 maanden), personen ten onrechte in de gevangenis worden geplaatst of naar Nederland worden overgebracht. Overigens is geen sprake van een cellentekort. Op Aruba is ook sprake van een tekort aan wetgevingsjuristen. Verder wordt opgemerkt dat maar weinig Arubanen doorstromen naar de rechterlijke macht. Dit zou te wijten zijn aan taalproblemen en aan het feit dat de advocatuur een grotere aantrekkingskracht uitoefent dan de rechterlijke macht. Tot slot vragen de vertegenwoordigers van de rechterlijke macht aandacht voor de gebrekkige staat van onderhoud van hun gebouw.

De leden van de rechterlijke macht zijn van oordeel dat het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba goed functioneert, ofschoon op het vlak van de onderlinge communicatie verbeteringen mogelijk zijn. Zij stellen zich op het standpunt dat ook in de toekomst moet worden vastgehouden aan één Gemeenschappelijk Hof van Justitie voor Curaçao, Sint Maarten, Aruba en de BES-eilanden, omdat de schaal van deze entiteiten niet rechtvaardigt dat zij elk een eigen hof krijgen. Een gemeenschappelijk hof is noodzakelijk vanuit praktisch oogpunt (de vervanging van rechters) en om specialisatie van rechters mogelijk te maken. Momenteel wordt op Aruba gewerkt aan een nieuw Wetboek van Strafrecht. Overigens is het niveau van wet- en regelgeving vergelijkbaar met dat van de Nederlandse Antillen. Bij de leden van de rechterlijke macht bestaat niet de vrees dat in de nieuwe staatkundige orde de rechtssystemen van de verschillende entiteiten teveel uiteen zullen lopen. De wetten op het gebied van strafvordering en burgerlijke rechtsvordering zullen zoveel mogelijk onderling worden afgestemd. Wél zal de uitvoerende wetgeving van de verschillende entiteiten in de toekomst meer uiteenlopen. Desgevraagd brengen de vertegenwoordigers van de rechterlijke macht naar voren dat er sprake is van een sterke groei van het aantal bestuurszaken. Bij civiele zaken constateren zij geen achterstanden en zijn de doorlooptijden beter dan in Nederland. Ten aanzien van de criminaliteit wordt de verwachting uitgesproken dat het aantal «grote zaken» op Aruba zal toenemen. Er is op Aruba overigens sprake van minder diefstallen met grof geweld dan op Curaçao. Wel is sprake van veel drugsgerelateerde criminaliteit (inbraken, drugskoeriers).

Gesprek met vertegenwoordigers van het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal, onder wie de voorzitter van de Raad van Bestuur, A. Boesten

De voorzitter van de Raad van Bestuur van het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal, de heer A. Boesten, houdt een presentatie over de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV), over zorgaanbieders op Aruba, over het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal en over de problematiek waarvoor het ziekenhuis oplossingen zoekt.

In 2001 is op Aruba de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV) in werking getreden. Alle ingezetenen van Aruba (circa 100 000) zijn vanaf dat moment verzekerd, met uitzondering van illegalen. De premie voor de

AZV is afhankelijk van het inkomen. Het werknemersdeel van de premie is momenteel 1,5% en het werkgeversdeel 7,5%. Gepensioneerden betalen de AZV-premie volledig zelf. De premiegrondslag is 1,8 miljard Arubaanse florin. De AZV kampte in 2006 en 2007 met een negatief resultaat (respectievelijk van – 0,14 miljoen en – 29 miljoen Arubaanse florin). In november 2007 leidde dit tot liquiditeitsproblemen bij de AZV. Het uitvoeringsorgaan AZV zag zich daardoor genoodzaakt nog maar 75% van de gedeclareerde kosten te vergoeden. Bij het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal leidde dit in 2006 en 2007 tot een inkomstenderving van respectievelijk – 2,2 miljoen en – 3,0 miljoen Arubaanse florin. Liquiditeitsproblemen waren het gevolg.

De heer Boesten schetst vervolgens een beeld van de zorgsector op Aruba, onderverdeeld naar de cure- en caresector. De belangrijkste instellingen in de curesector zijn het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal en het Instituto Medico San Nicolaas (= een huisartsenpraktijk met een aantal poliklinieken). Tot de zorgaanbieders in de caresector worden onder andere gerekend de Stichting Verstandelijke Gehandicapten, Ambiente Feliz, de SPD, de PAAZ/HOH en Biba Boud i Guia. Er bestaan diverse voorzieningen voor ouderen, maar het aanbod blijft problematisch. Er is bijvoorbeeld geen verpleeghuis. Ook vestigt Boesten de aandacht op de vereniging het Wit Gele Kruis gericht op extramuraal gezondheidszorg. De kosten van de collectieve gezondheidszorg bedroegen in 2007 3006 Arubaanse florin per ingezetene (circa 1156 euro) per jaar.

Het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal is in 1976 op de huidige plaats gevestigd, maar kent een geschiedenis die teruggaat tot 1920 (het San Pedro De Verona Hospitaal). Het ziekenhuis heeft een verzorgingsgebied van circa 120 000 inwoners, waar op jaarbasis circa 100 000 toeristen bijkomen. Het heeft een capaciteit van 320 bedden, waarvan 40 bedden op de psychiatrische afdeling. Vrijwel alle specialismen zijn aanwezig, met uitzondering van radiotherapie, cardiochirurgie, interventiecardiologie en neonatologie onder 32 weken. Het ziekenhuis heeft 849 formatieplaatsen. Er zijn 25 medisch specialisten in dienstverband en 39 specialisten vrijgevestigd buiten het ziekenhuis. Het ziekenhuis heeft 10 758 opnames per jaar en 91 500 verpleegdagen. 4055 personen maken jaarlijks gebruik van dagverpleging. Recentelijk is in het ziekenhuis een reorganisatie doorgevoerd. Het bestuursmodel is gemoderniseerd en vergroting van efficiency wordt nagestreefd (inkrimping van de personeelsformatie en bezuinigingen) en kwaliteitsverbetering. Het meerjarenbeleid 2007–2012 zet bovendien in op het oplossen van een aantal knelpunten: het veranderen van het huidige bekostigingssysteem (gebaseerd op een tariefstelling uit 1996) door over te schakelen naar een DRG-systeem (DRG= Diagnosis-related Group) en aanpassing van de tarieven, vernieuwing van het ziekenhuisinformatiesysteem, het oplossen van het liquiditeitsprobleem (mede veroorzaakt doordat AZV gedeclareerde verrichting maar voor 75% vergoedt) en nieuwbouw van het ziekenhuis. Voor 2008 is nog geen overeenstemming bereikt met de AZV over de vergoedingen.

**Programma werkbezoek Nederlandse parlementaire delegatie
naar de Nederlandse Antillen en Aruba**

Woensdag 2 januari 2008

12.05	Vertrek van Amsterdam naar Curaçao (Vlucht KL 735)
17.15 uur	Aankomst op Curaçao (vliegveld Hato)
20.00–22.00 uur	Gesprek met de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, mr. F. Goedgedrag, en aansluitend ontvangst (Paleis van de Gouverneur, Willemstad)

Donderdag 3 januari 2008

09.00–10.35 uur	Vlucht van Curaçao naar Sint Maarten
13.30–14.00 uur	Briefing door de Nederlandse Vertegenwoordiger op Sint Maarten, G. J. Stortelers
14.30–15.30 uur	Gesprek met de gezaghebber van Sint Maarten, mr. F. E. Richards (Government Administration Building, Philipsburg)
15.30–17.00 uur	Gesprek met leden van de Eilandsraad van Sint Maarten (Government Administration Building, Philipsburg)
18.00–21.00 uur	Nieuwjaarsreceptie in de dienstwoning van de Nederlandse Vertegenwoordiger op Sint Maarten

Vrijdag 4 januari 2008

08.45 uur	Vertrek naar Saint Martin
10.00–11.00 uur	Gesprek met de President de la Collectivité de Saint Martin, L. C. Fleming (Marigot)
11.15–12.15 uur	Gesprek met de Secrétaire Général S. Gulen (Sous Préfecture Marigot)
14.30–15.30 uur	Gesprek met de heer T. Stein, Chef de Poste, Openbaar Ministerie op Sint Maarten (Vinyard Building, Philipsburg)
17.35 uur	Vertrek naar Curaçao (Insel Air 71 512)
19.30–20.00 uur	Delegatieoverleg in lounge Avila Hotel

Zondag 6 januari 2008

19.00–20.30 uur	Briefing door de Nederlandse Vertegenwoordiger op de Nederlandse Antillen, aansluitend delegatieoverleg
-----------------	---

Maandag 7 januari 2008

08.15–08.45 uur	Presidiumoverleg in het kader van het Parlementair Overleg Koninkrijksrelaties (POK) (Gebouw van de Staten, Willemstad)
09.00–09.45 uur	Beleefdheidsbezoek van het Presidium van het POK aan de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, mr. F. Goedgedrag (Paleis van de Gouverneur, Willemstad)

10.00–10.45 uur	Beleefdheidsbezoek van het Presidium van het POK aan de regering van de Nederlandse Antillen, vertegenwoordigd door minister-president mevrouw E. De Jongh-Elhage (Regeringszetel in Fort Amsterdam, Willemstad)
10.45–11.15 uur	Voortgezet Presidiumoverleg (Regeringszetel in Fort Amsterdam, Willemstad)
11.30–12.00 uur	Delegatieoverleg (lounge Avila Hotel)
12.00–14.00 uur	Voortgezet Presidiumoverleg
14.30–15.15 uur	Delegatieoverleg (lounge Avila Hotel)
16.00–17.00 uur	Persconferentie voorzitter en vice-voorzitter in de Vertegenwoordiging van Nederland op Curaçao.

Dinsdag 8 januari 2008

09.45 uur	Vertrek naar de Kustwacht
10.15–12.30 uur	Werkbezoek aan de Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba (Marinebasis Parera, Curaçao)
13.30–14.30 uur	Gesprek met de Minister van Constitutionele en Binnenlandse Zaken van de Nederlandse Antillen, de heer mr. R. E. Duncan (Gebouw La Bonanza, Willemstad)
15.00–16.30 uur	Gesprek met de directie van de Bank van de Nederlandse Antillen, onder wie de President van de BNA, de heer E. D. Tromp (BNA, Willemstad)
17.00–18.00 uur	Gesprek met vertegenwoordigers van de Curaçao International Financial Services Association (CIFA) (lounge Hotel Avila)
19.00–21.00 uur	Ontvangst en buffet aangeboden door de Vertegenwoordiger van Nederland op de Nederlandse Antillen (Dienstwoning Nederlandse Vertegenwoordiger)

Woensdag 9 januari 2008

09.00–10.15 uur	Gesprek met de Procureur-generaal van de Nederlandse Antillen, de heer D. Piar, de Advocaat-generaal, de heer A. C. van der Schans, de Hoofdofficier van Justitie, de heer G. Joubert, en Persofficier G. Veen-Jonckhout. (Vertegenwoordiging van Nederland, Willemstad)
10.30–12.00 uur	Gesprek met de Ombudsman van Curaçao, de heer F. Wiel (Vertegenwoordiging van Nederland, Willemstad)
15.00–17.00 uur	Gesprek met de Antilliaanse Minister van Onderwijs, Sport en Cultuur mevrouw O. Leeftang over het Deltaplan Onderwijs Gesprek met de heer P. Kok over het project Hotel Academy, met inbegrip van een werkbezoek aan de Hotel Academy (Gebouw La Bonanza, Willemstad)
19.30–22.00 uur	Culturele avond (Plaza Hotel, Willemstad)

Donderdag 10 januari 2008

09.00–10.15 uur	Gesprek met vertegenwoordigers van de Dutch Caribbean Nature Alliance (Vertegenwoordiging van Nederland, Willemstad)
-----------------	--

10.30–11.45 uur	Gesprek met de Korpschef, de heer C. Casseres en adviseur/lid managementteam, R. Datema. Presentatie «doorontwikkeling» (verbetering) van het Korps door E. Sambo (Implementatieteam) Presentatie gestuurde opsporing door de heer Sahid (Opleidingsinstituut van de politie Rio Canario)
13.30–14.30 uur	Gesprek met de gedeputeerde van Onderwijs, Cultuur en Sport van het Eilandgebied Curaçao, mevrouw M. Alcalá-Wallé. (Vertegenwoordiging van Nederland, Willemstad)
14.30–15.30 uur	Gesprek met de gedeputeerde van Algemeen Beheer en Staatkundige Structuur van het Eilandgebied Curaçao, mevrouw Z. Jesus-Leito. Ook aanwezig is de gedeputeerde van Financiën van het Eilandgebied Curaçao, M. Willem (Vertegenwoordiging van Nederland, Willemstad)
16.00–17.00 uur	Gesprek met vertegenwoordigers van de Adeck, de Sedeck en Korpodeko. (Vertegenwoordiging van Nederland, Willemstad)
17.15–18.00 uur	Presentatie over (de gevolgen van) de milieuvervuiling door de Venezolaanse Raffinaderij PdVSA op Curaçao (Isla-raffinaderij) door vertegenwoordigers van Schoon Milieu op Curaçao (SMOC) en de Stichting Humanitaire Zorg (SHZ) (lounge Avila Hotel)
18.00 uur	Persconferentie door de voorzitter en vicevoorzitter van de Nederlandse parlementaire delegatie (lounge Avila Hotel)

Vrijdag 11 januari 2008

9.00 uur	Vertrek naar Aruba (Vlucht 9H2952 DAE)
10.45–11.15 uur	Opwachting bij de Gouverneur van Aruba, F. J. Refunjol (Oranjestad)
11.30–12.00 uur	Bezoek aan minister-president de heer N. O. Oduber en andere leden van de regering van Aruba (Oranjestad)
12.10–12.40 uur	Ontmoeting met de Nederlandse Vertegenwoordiger op Aruba (Oranjestad)
12.45–13.15 uur	Gedachtewisseling met de minister van Financiën en Economische Zaken, N. J. J. Swaen, Bac. (Oranjestad)
13.30–15.00 uur	Lunch aangeboden door de Voorzitter van de Staten, mevrouw drs. M. G. Ras
15.10–15.55 uur	Gedachtewisseling met leden van de rechterlijke macht (Oranjestad)
15.55–16.40 uur	Gedachtewisseling met vertegenwoordigers van het Horacio Oduber Hospitaal (Oranjestad)
17.15 uur	Persconferentie delegatievoorzitter (VIP-lounge Koningin Beatrix International Airport)
22.00 uur	Aankomst op luchthaven HATO (retourvlucht 9H2995 DAE)

Zaterdag 12 januari 2008

19.00 uur	Vertrek naar Amsterdam (Vlucht KL 736)
-----------	--

Zondag 13 januari 2008

09.20 uur
09.30 uur

Aankomst op Schiphol
Persconferentie voorzitter en vice-voorzitter
Nederlandse Parlementaire delegatie op
Schiphol

Vergaderjaar 2007–2008

---

31 200 IV**Vaststelling van de begrotingsstaat van
Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2008****Nr. 21****MOTIE VAN HET LID BRINKMAN**

Voorgesteld 5 december 2007

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening, dat de Nederlandse Antillen en Aruba een grotendeels corrupt boevennest zijn dat de Nederlandse belastingbetaler al vele miljarden euro's heeft gekost en nog gaat kosten;

van mening, dat deze miljarden euro's beter kunnen worden besteed in Nederland, zoals aan een betere ouderenzorg, meer politie en filebestrijding;

van mening, dat de Nederlandse Antillen en Aruba binnen het Koninkrijk der Nederlanden alleen maar tot veel kosten, corruptie en problemen leiden;

spreekt uit, dat het onwenselijk is dat de Nederlandse Antillen en Aruba nog langer deel uitmaken van het Koninkrijk der Nederlanden;

verzoekt de regering initiatieven te nemen om te komen tot het verbreken van alle staatsrechtelijke banden met de Nederlandse Antillen en Aruba,

en gaat over tot de orde van de dag.

Brinkman

Aan de Heer Hero Brinkman,
p/a Tweede Kamer der Staten-Generaal,
Den Haag

Willemstad, 28 december 2007

Nagenoeg alle fractieleiders uit de Staten van de Nederlandse Antillen hebben met hevige afkeer en afkeuring kennis geomen van uw verschillende denigrerende uitlatingen in de Tweede Kamer richting de Antillen en de Antilliaanse bevolking, alsook uw motie waarmee en waarin u in alle toonaarden de Antilliaanse bevolking vernedert en beledigt. Het op de markt te koop aanbieden van de eilanden aan de hoogste bieder, alsof de eilanden en hun bewoners eigendom zijn van Nederland, het duiden van de eilanden als een corrupt bovennest, uw uitspraak dat de bevolking niet deugt en de kwalificatie van het deel van de bevolking dat zich niet in Nederland heeft gevestigd tot drugscriminelen, zijn slechts enkele voorbeelden van uw verwerpelijke uitlatingen. Ironie is dat sinds jaren duizenden Nederlanders van Europese afkomst zich op de eilanden hebben gevestigd en deel uitmaken van dezelfde bevolking, die u corrupt, ondeugdelijk en drugscrimineel noemt.

Niet alleen deze uitlatingen maar ook uw aansporingen om tegen zowel de mensenrechten als tegen de regels van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden te handelen, zijn sporen van een verderfelijke mentaliteit die niet strookt met de mentaliteit, waarover een ordehandhaver (politieman) moet beschikken.

De bevolking van de eilanden hebben u nimmer vernederd of beledigd en verdienen dan ook niet dat u zich op deze wijze over haar uitlaat. De meeste fractieleiders eisen namens de Antilliaanse bevolking dat u uw excuses aanbiedt. Een goede gelegenheid hiertoe biedt uw eventuele participatie aan het Parlementair Overleg Koninkrijksrelaties welke in januari a.s. in de Nederlandse Antillen gehouden wordt. Uw publieke verontschuldiging voor uw uitspraken tegenover de bewoners van de eilanden dient ons inziens vóór de aanvang van genoemd overleg plaats te vinden. Mocht u niet over de grootheid beschikken om dit op te brengen, dan achten nagenoeg alle fractieleiders u niet welkom en is uw aanwezigheid op de bodem van Curaçao derhalve ongewenst. De fractieleiders zullen dan ook ieder afzonderlijk overwegen de leden van hun partij die zitting hebben in de Commissie Rijksaangelegenheden en Interparlementaire aangelegenheden, instrueren om niet deel te nemen aan vergaderingen waarbij u aanwezig bent.

De voorzitters van de Tweede en Eerste Kamer en van de Commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken zullen ook hiervan in kennis worden gesteld, zodat zij op de hoogte zijn van het door nagenoeg alle fractieleiders in de Staten ingenomen standpunt.

Deze fractieleiders zien een reactie uwerzijds met belangstelling tegemoet.

De Ondervoorzitter der Staten,
ir. G. R. Cardera

cc. H.M. de Koningin der Nederlanden
de Gouverneur van de Nederlandse Antillen
de Staten van Aruba
de Eilandsraden van de Nederlandse Antillen
de Tweede Kamer der Staten-Generaal
de Eerste Kamer der Staten-Generaal
de Verenigde Naties

Aan de heer W. I. I. van Beek
p/a Avila Beach Hotel
Alhier

Willemstad, 7 januari 2008

De Staten van de Nederlandse Antillen hebben hierbij de eer U te doen toekomen een afschrift van een motie welke met meerderheid van stemmen werd aangenomen in hun openbare vergadering van heden, 7 januari 2008.

De Voorzitter der Staten,
P. J. Atacho

De Substituut-Griffier der Staten,
mr. D. M. C. Lai-Promes

MOTIE

De Staten van de Nederlandse Antillen in vergadering bijeen op 7 januari 2008,

OVERWEGENDE:

- dat nagenoeg alle fractieleiders uit de Staten van de Nederlandse Antillen bij brief van 28 december 2007 de heer Hero Brinkman van de Partij voor de Vrijheid (PVV) in de gelegenheid hebben gesteld zijn excuses aan de Antilliaanse bevolking aan te bieden;
- dat zulks is gedaan vanwege zijn verschillende denigrerende uitlatingen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal richting de Antillen en de Antilliaanse bevolking, alsmede zijn motie waarmee en waarin hij in alle toonaarden de Antilliaanse bevolking vernedert en beledigt;
- dat de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de Commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken hiervan in kennis zijn gesteld;
- dat deze excuses door de heer Brinkman niet zijn aangeboden, doch dat integendeel hij via de verschillende publiciteitsmedia, zowel in Nederland als op Curaçao dit weigert;
- dat ondanks de mededeling van de bovenaangehaalde fractieleiders dat bij het uitblijven van zijn publieke verontschuldiging aan de Antilliaanse bevolking, zijn aanwezigheid op Curaçao ongewenst is, de heer Brinkman op Curaçao is aangekomen om deel te nemen aan de Tripartiete bijeenkomst Parlementair Overleg Koninkrijksrelaties Nederland–N.A. en Aruba van 7 tot en met 10 januari 2008;
- dat hij gedurende zijn verblijf op de eilanden een houding aanneemt en verklaringen geeft waaruit blijkt dat hij opzettelijk op confrontatie uit is door de bevolking van de eilanden continu te beledigen en te vernederen;
- dat deze houding zich ook manifesteerde in de vergadering op donderdag 3 januari 2008 met de eilandsraadleden van het Eilandgebied St. Maarten;
- dat de Staten van de Nederlandse Antillen geroepen zijn de waardigheid van de Antilliaanse bevolking te allen tijde in al zijn vormen te waarborgen;
- dat op grond van het voorgaande de Staten van mening zijn dat de heer Brinkman, zolang hij weigert zijn verontschuldigen publiekelijk aan de Antilliaanse bevolking aan te bieden, de toegang tot het gebouw van de Staten van de Nederlandse Antillen ontzegd dient te worden, zo nodig met behulp van de sterke arm.

BESLUITEN:

De heer Hero Brinkman van de Partij voor de Vrijheid (PVV) de toegang tot het gebouw van de Staten van de Nederlandse Antillen te ontzeggen, zonodig met behulp van de sterke arm, zolang hij weigert zijn verontschuldiging publiekelijk aan de Antilliaanse bevolking aan te bieden.

EN GAAN OVER TOT DE ORDE VAN DE DAG.

Afschrift dezes te zenden aan:

- H.M. de Koningin der Nederlanden
- Z.E. de Gouverneur van de Nederlandse Antillen
- de Raad van Ministers van de Nederlandse Antillen
- de Voorzitter van de Staten van Aruba
- de Voorzitter van de Nederlandse delegatie van het Parlementair Overleg Koninkrijksrelaties
- de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal
- de eilandsraden van de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen
- de heer Hero Brinkman